Ն. 5135

1902 ԱՊՐԻԼ 25 ԲԵՆՇԵՆԹԻ — 1320 ՄՈՒՀԱՐԻՄ 29 — ՕՆ ՍԷՖԻԶԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ԲԱՐ

ՋԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐ

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇ ՏԸՐ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻԻՃԱՌԻՅԷ ՍԱՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ (جريدهٔ شرقيه (١٢٩٣ سنه‌سنده تأسيس اولنمشدر) صاحب امتياز: جيوه‌لكيان)

DJERIDEI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

	12 այլեզ	6 այլեզ	3 այլեզ
ՍԹԱՆՊՈԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մէջիտիէ 20 ղշ.-ական

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Լինի, Հնի վէ Յունի սահիպէ ղշ.	5
Կիւնի սահիպէ սահիրը »	3

Իտարէխանէսի Սթանպուլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ Նումէրո 20 ճիվէլէկեան մախպասընտա տրը։ Գինագիրի մէվատտա հագէթանէն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։
Մէվատտը նամիայա տաիր պէնտլէր մէճմանէն գազէթէ օլունճաջ վէ ատրճ օլունմայան էվրաք իատէ օլունմայաճաք։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Բաթրատան Եունան տախիլիէ նէզարէթինէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա նազարէն, կէչէնլերտէ Բաթրատա անվալի չիւպէրէի կէօրիւլէն մէճնուլ պիր շախս տէրտէսի իտիլմիշ տիր։ Մէրգումէն իւզէրի թէհարրի օլունտրգտա, 6000 տրախմիլիք սահթէ պիր չէք զուհուր էյլէմիշ, վէ իսթիճվապտա՝ Պրնտիպէյէ կիտէճէկնի վէ պիր գաղ էնէպի լիսանլարընա վագբի պուլունտրղընը պէյան էյլէմիշ տիր.

Մէրգումէն քիմ օլտուղը անլաշըլմագ իչիւն թահգիգաթա պաշլանմը տրը։

Սրանիա գրալը Օն Իւլչինճի Ալֆոնսընն թան թագընտա բէսմի մինատէպեթիյէ Օն Իւլչինճի Լէոն Բաբա՝ գարտնալ Վիվէսի Մատրիտէ կէօնտէրմիշ, վէ ըուհանի թարիգաթլար մէսէլէսի իւզէրինէ բէիսը վիւքէլա Մ. Սակասթա իլէ իճրան միւզաքերէ իթմէք իչիւն մուամիլէյէ գարտինալա թալիմաթ վէրմիշ տիր։

Բէթերսպուրկտան «Տէյլի Գրօֆիք» կազէթասընա վուգու պուլան իշարա նազարէն, Ռուսիա հիւքիւմէթի՝ Թիֆլիսէքի չըմէնտրֆէր խաթթընը Թէպրիզէ գատար թէմտիտ իթմէկէ գարար վէրմիշ տիր։

Իսկէլէթէրա գրալը՝ Շարգ լիսանլարընա աշնա օլան Մաճառլը մէչհուր բրօֆէսէօր Մ. Արմինիուս Վամպէրիյէ Վիգթօրիա նշանընը պիրինճի ռիւթպէսինի վէրմիշ տիր։

Բիվայէթէ կէօրէ, «Միխալի» նամ եունան զըրկլըսը՝ տէրուշնինտէ գրալ Եօրկիոս տախի պուլունտըղը հալտէ էվվէլքի կիւն Խալքի ճիլարընտա գարայա օթուրմիշ տր։ Գրալ գազվէտէ սէֆինէսէն գարայա չըգապիրմիշ տիր։ Պու հավատիս հէնուզ թաստիգ օլունմամշ տրը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Էվվէլքի կիւն Թարաֆը հաղրէթը Բատիշահիտէն Եունան զրալընա իսմինին կիւնիւ միւնասէպէթիյէ պիր թէպրիք թէլէկրաֆը քէշիտէ պույրըլմաղա, գրալ թարաֆընտան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէի ճէվապիտէ պէյանը թէչէքքիւրաթ իտիլմիշ տիր։

—Պատէն կրանտուգասընա իհտա պույրուլան մուրասա իմթիյազ նիշանընը կէօթիւրմիշ օլան եավէրանը նահանէէն նասիր բաշա հաղրէթլէրինէ՝ միւշարէլէյհ կրանտիւգ Զախրինկէն նիշանընդն պիրինճի ռիւթպէսինի իհտա իթմիշ տիր։

—Պուսա վիլայէթինտէ Դարահիսար գասապասընտա Քէսրիզատէ Էմին ադա թարաֆընտան եարտրըրը լաճագ խալը իբլիկի ֆապրիգասը իչիւն Էվրօբասան ճէպ իտիլէճէք ալէթթ ու ֆէտէվաթդն կէօմիւքքէն աֆվը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ սուսուր իթմիշ տիր։

—Մէքթէպը Հուգուգատ սէնէլէրճէ Մէճէլէյի թէրիս իթմիշ օլան իլէֆաի մէշհուրէտէն Ապտուլլահ Նաքիր էֆ. Էվվէլքի կէճէ վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Պէյ բազար գազասընտա նահիյէ մէրքէզի օլան Դարաշարվէտ էվվէլքի կիւն եանկին զուհուր իսէրէք, 300 գատար խանէ եանմըշտը։ Խասարաթդն մըղտարը հէնուզ մալիմ տէյիլ տիր։ Պէյրազար գայմագամը՝ մահալը հարիզ կիթմիշ, վէ հարիզէտէկանդն ճիվար քէօյլերէ մէրքէզը գալայա եէրլէշտիրիլմէսի իչիւն մագամը վիլայէթանէն էմր ալմը տրը։ Էնգարէ վալիսի՝ պիր իանէ գօմիսիոնը թէչքիլինէ գարար վէրմիշ, վէ հարիգին վուգուրընը Ցանսիլիյէ նէզարէթինէ պիտիրմիշ օլմաղլա, մէղքիւր գօմիսիոնդն հէման ագտըլլա իանէ ճէմինէ պաչանընմասը՝ ճէվապէն թէպլիղ պույրըլմը տրը։

—Եանեատան եազըլտըղընա կէօրէ, 4 Եահուտի վէ պիր Իթալեան խըրսըզ՝ Աւսթրիա գօնսօլոսխանէսի տուվարընտան իչէրի կիրմէք իսթէմիշլեր իսէ տէ, կէօրիւմէլէրի իւզէրինէ ալեթթլարընը պըրադարագ գաչմըշլար, վէ ֆագաթ ճիմէսի տէ թութուտմըշլար տրը։ Ալպթինի մաղազասընդն գացասընը գըրմայա չալըշան խըրսըզլար տախի պունլար իմիշ։ Խըրսըզլար՝ գացա խալինէ տաիր պիր քիթասը աթէշէ աթմագ իսթէմիշլեր իսէ տէ, պու քիթասի՝ զապրթաճա էլէ կէչիրիմիշ տիր։

—Էրզրում գալէա ալայը պինպաշլարընան Եահէա էֆ.նին Էրզրում օվասընտա խնուս քէօյինտէ քիրա իլէ օթուրտը՝ էվէ խըրսըզ կիրէրէք, 100 լիրա նագտ վէ էշեասընը չալմըշլար տրը։ Խըրսըզլարտան Ահմէտ՝ Թօրլուում գապրթասը մարիֆէթիյէ թաւթուրմը վէ արգատաշլարը տա արանըըյօր իմիշ։

—Պօսնալը Մէհմէտ նամինտա պիրի՝ Ֆաթիհ ճիվարընտա պիրլիքէտ քիրաճը պուլունտրղը պիր խանէտէն քէնտիկինի չըգարթմըշ օլան Մուհարրէմ զարազ պաղալարը, տիւն արգատաշը Քեազիմ իլէ պիրլիքէտ Մուհարրէմի արամայա չըգըշ, Դասապ Զէչմէսի էօնիւնտէ բասթալարագ տէօյմէք իչիւն իւզէրինէ հիւճիմ իթմիշ իսէ տէ, Մուհարրէմ՝ պուչաղընը չէքերէք Մէհմէտի 5-6 եէրինտէն եարալըշլ ֆիրար իթմիշ իսէ տէ, տերտէսթ օլընմըշ վէ էնսաի իսթիճվապընտա «Մէհմէտ գարշըմա չըգըպ պուչադ չէքտի, Քեազիմին էլինտէ տէ սօքա վար իտի, պէն տէ ճանըմը գուրթարագ իչիւն վուրտում» տէմիշ տիր։ Մէճբուհ Մէհմէտ՝ իւմիտսիզ հալտէ խասթախանէյէ գալտրըրըմը վէ արգատաշը Քեազիմ տախի տէրտէսթ իտիլմիշ տիր։

—Կէչէն ճումա էրթէսի կէճէսի իզմիրտէ Կլազիօ օսգաղընտան կէչմէքտէ օլան իւսթիւ պլաշը թէմիզ պիր ատամընն իզէրինէ 3 խըրսըզ հիւճում իտուպ սօյմագտա իքէն, օրատան կէչէն պիր ճէլէպ՝ մէրդումը գուրթարմագ իսթէմիշ իսէ տէ, խըրսըզլար անընն տաիսի իւզէրինէ հիւճում իթմիշլեր տիր։ Ճէլէպ՝ հայաթընն թէհլիքէտէ օլտըղընը կէօրմէքէ, պուչաղընը չէքիպ խըրսըզլարտան պիրինին կէօպէյլինէ սարլամը, վէ տիկէր իբի խըրսըզը դաչմայա մէճպուր իթմիշ տիր։ Մէճբուհ խըրսըզ պիր ատամ սօնրա վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Պուրնա գազասը նախլի վէ պիտայէթ մահքէմէսի բէյսի էմին էֆ.՝ պիր ճինայէթ իչինէ ախտ թահզիգաթ էվրագընը զայ իթտիկինտէն՝ թահզիր մուհաքէմէյէ ալընմըշ տրը։

—Պալաթ դարագօլսանէսինտէ միսթախտէմ բօյս իւչինճի սընրի գօմիսէրլէրինտէն Տիգրան էֆ.յի իւֆաքի մէմուրլյէթ հալինտէ թահգիր խտէն մէյլսանէճի Կարապետ 1 ալթուն ճէզան նագտ իթտասընա մահքիմ օրմուշ տրը։

—Պէչիքթաշտա Օրթա Պաղչէսէ Շուրան Ցէվէյէ Միւլքիյէ տաիրէսի քուրթիպլէրինտէն Եուսուֆ էֆ.նին խանէսինէ էվվէլքի կիւն խըրսըզկիրմիշ, վէ խանէսէ քիմսէ պուլունմատընդն պլիսթիֆատ, իւչ թաշ աչրը կէօսթէրմէսի՝, չայանը իսթիրրապատտա իտիլյօր։ Հէյլէ Մըթրանէնին իւչ տէօրթ կիւն էվվէլ պիտիւն էմրաքընը զէվճէսինէ ֆէրաղ իթմէսի՝ պիտիւն պիտիւն չայանը տիգդաթ պիր մէսէլէ տիր։ Ասհաալը մանլուպատան Դալաթատտա Խամ Թէյէտտա պանդաքը 6000 լիրա միւթէգաբրուր օրմուշ տրը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պուլկար էկզարքը Եօսիֆ էֆ. հաղրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն Յորելեանը միւնասէպէթիյէ Բաթրիգ Օրմանեան Ամէն. Տ. Մաղաքիա Սըբազան հաղրէթլէրինէն գիյարէթինի գապալ իթտիրտէն օնդրա, Օրթաքէօյ քիլիսէսի քարոզիչի Մանկունի Դեր. Տ. Վահրամ Սրբազանդն զիյարէթինի տախի գապալ էյլէմիշ տիր։ Բուհանիի մուամիլէյի՝ քիլիսէի մէղքիւր Աւագերէցի Արժ. Տ. Սահակ Աւագ քահանայ իլէ պէրապէր մահալլի ըէհալիյնի վէ ճէօմաթը նամընա միւշարէլէյհ էկզարքը թէպրիքէ կիթմիշ տիր։ Էկզարքէ էֆ. հաղրէթլէրի՝ չօգտան պէրու Օրթաքէօյտէ իգամէթ իթմէքտէ օլուպ, տայմա մահալլի էրմէնի ճէօմաթընընն հիւրմէթ ու բիայէթինէ մաղհար օլմուշ օլմաղլա, մահալը մէղքիւր միլլի միւթէպէքանը՝ պու միւնասէպէթէ պիզզաթ կիտիպ միւշարէլէյհ էկզարքը թէպրիքէ էյլէմիշլեր տիր։

Մայր եկեղեցինին Դպրաց Դասը 1901 յունվար 1ճէն դէկտ. սօնրնա գատար պիր սէնէլիք մուհասէպէ ճէտվէլինի Բաթրիգխանէյէ կէօնտէրիպ, թաստիգինի թալէպ իթմիշ տիր։

Իզմիր Առաջնորդը Մուրատեան Դեր. Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան՝ Բաթրիգխանէսէն կէօնտէրիլէն պիր մէքթուպա ճէվապէն, Ագչէհր էֆ. բաղը միլլեթի արասընտա թմոնատուս իտէն մէսէլէսին թէվիյէբէ զիր օլտուղընը իչար էյլէմիշ տիր։ Պու մէսէլէ՝ պաղը էֆիրասըն խուսուսէթի ու նէֆֆանէյէթինտէն նէչէլեթ իթմիշ տիր։

Նարլը Դարուսան 100 գատար էհալի՝ Բաթրիգխանէյէ պիր մահդէր կէօնտէրէրէք, Զատիկէն սօնդրա իճբասը գաբարլաշտրըրմըշ օլտուղը վէճէլէ, մահալլի Թաղ. Խորհուրդընն ինթիխապը ճէտիտի իչիւն թալիմաթ վէրիլմէսինի թալէպ իթմիշ իսէ տէ, մալիմ օլտուղը իւզրէ մէրգումբուհանինին իսթիֆասը գապալ օլունըպ, եէնի պիր Առաջնորդ ինթիխապը թալիմաթը վէրիլմիշ տիր։ Կէօրիւնիշտէ մէղքիւր թալիմաթ՝ հէնուզ Պիթլիսէ վիլայէտ իթմիշ օլմայրպ, տիկէր թարաֆտան Ս. Վահան վարդապետին Այդերու Հովիւ սրֆաթը, ալա Պուլկարիայա կէօնտէրիլմէսի մէսէլէսի տէ հէնուզ միւշէվվէշ տուրայյօր։

Էրմէնի Գաթօլիք Կ. Բաթրիգի Էմինանտէլեան բիւթպ. Պողոս էֆ. հաղրէթլէրի՝ ըէֆգաթընա 3 վարդապետ վէ Բաթրիգխանէ դարուքէհեասը պուլունտրղը հալտէ էվվէլքի կիւն Օրթաքէօյ կիտիպ Պուլկար էկզարգը Եօսիֆ էֆ. հաղրէթլէրինի զիյարէթլէ Յորելեանընը թէպրիք էյլէմիշ տիր։

Սիվաս Էրմէնի Գաթօլիք մէրքասը Հաճեան հիւրմ. Սահակ Արքեպիսկ. պու կիւն Մըրբրա աղիմէթ իտէճէք տիր։

Պիթլիստէն վարիտ օլան մալիւմաթա կէօրէ, մահալլի Էրմէնի Գաթօլիք մէքթէպի մուալլիմներինին այլեգլարը պիր գաչ այլան պէրու օրա Դոմինիկեան բահիպլերի թաբաթինտան տախի պիր խայլի հէտիլէրէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

Մագամը Սատարէթուղմա թէրճէմանը սատատ. Խայրէտտին պէյ հաղրէթլէրի՝ Զաթը հաղրէթը Սատրազամ Նամընա միւշարէլէյհ թէպրիք էյլէտիկի կիպի, Աւաթրիա սէֆարէթի աթաշէ միլիթէրի իլէ թէրճէմանլարընտան պիրի, քէգա Ֆրանսա վէ Ինգիլիթէրա սէֆարէթլերի Զինճի թէրճէմանլարը Էքզարքխանէյէ կիտէրէք բէսմը թէպրիքի խիֆա էյլէմիշլեր տիր։

Ցիւն սապահ Օրթաքէօյ Էկզարքխանէսի Մատուռընտա Մանասթիրը Պուլկար մէթրօբոլիտ Պատարագ թագտես իթմիշ, վէ մատիսէրէն Տէրասանէթէ պուլունան Պուլկար մէքթէպլէրի վէ ասիր միէսսէսէթ վէքիլներէքզարքը գիյարէթ իտէրէք թէպրիք իթմիշլեր տիր։ Շեշլիտէքի Պուլկար բուհանի մէքթէպի վէքիլէրի՝ պիր Դաւազան հէտիյէ իթմիշլեր, վէ էն սօնրա Էկզարքխանէ մէմուրլարը գապալ օլունըպ, 100 լիրա գէյմէթինէ միճէվկէրթիլա միղէյէն պիր խալելութիւն հէտիյէ էյլէմիշլեր տիր։

Պու կիւն Պուլկար խասթախանէսինկն բէսմը քիշատը իճրա օլունանագ, վէ էօյլէն վագթը Էկզարքը Եօսիֆ էֆ. թարաֆընտան Բէրա Բաղասատ Տէրսատէթէտ պուլունան վէ Եարը շէհրիմիզդէն եօղա չըգանագ օլան Պուլկար հէյթիրինէ իքրամէն պիր զիյաֆէթ վէրիլէճէք տիր։

ԹԷԼԷՖՈՆ ՆԷՖՏ

Դատաքէօյ սաքինլէրինտէն տավա վէքիլի Գոյումճեան Ռուբէն էֆ. տիւն սապահ սաաթ 10 բատտէլէրինտէ գալգար վէ պիր մէքթուպ եաղարգատան օսնրա կիտինիր, սաաթընը, քիսաղրտարընը օտասընտա պրագը, գաբուրը դարայարագ ուզրուճա գապրիսթանա կիտէր, վէ գաբուսը գաբալը օլտուղընտան, պէքճիյի չաղրարագ միւթէվէֆա զէվճէսինին գապրը իւզէրինտէ տուտա իթմէկէ կէլտիկինի պէյան իլէ գաբուրը ալարբրը, պէքճի իլէ պէրապէր զէվճէսինին գապրընդն եանընա կիտէրլէր։ Ռուբէն էֆ. մէղարընն իսթիհնէ գարանարագ պիր միւտէթի ալաղար, եանընտա պէքճիճէ օլան պէքճիի սավմագ իչիւն եիւղիւնի եըգայամաղընը սեօյլէյէրէք պիր ալ սու կէթիրմէսինի ըէճա իսէր։ Պէքճի սու կէթիրմէկէ կիթտիկի վագթ եանընտա պուլունան բէվօվէրինի չըգարարագ աղընա սըգար վէ չու սուրէթլէ թէլէֆը նէֆթ իսէր։

Մէրգումէն չու հարէքէթինին սէպէպի՝ միւթէվէֆիյէ զէվճէսինի չօգ սէվմէսի օլտուղը սեօյլէնիյօր։ Տիկէր պիր ըիվայէթէ կէօրէ, մէրգումէ՝ պիր վաղթլար պօրատտա ֆօնտո օյնայըպ էբէլիճէ բարա դաղանտըղը հալտէ, ախրէն պունլարընն հէրսինի ալ եկնէ պօրատտա դայպ իտուպ, տավա վէքիալէթինէ տէ ալվամ իթմէկէ արզուսը քէսիլմիշ վէ չու եագընլարտա քէնտի ասօթլարընա զարուրէթը հալինտէն չիքատյէթ էյլէմէքտէ իմիշ։

ԻՖԼԱՍ

Մանիֆաթուրաճը Մըթրանի իլէ չիւրէքեասը՝ 15-20,000 լիրա աղգլա իլանը իճլաս իթմիշ տիր։ Մըթրանի մաղազասը՝ բէյաքէնթէ մալ սաթմաղլա մէշղուլ պուլունտրղընտան, պու գատար աչրգ կէօսթէրմէսի՝, չայանը իսթիրրապատտա իտիլյօր։ Հէյլէ Մըթրանէնին իւչ տէօրթ կիւն էվվէլ պիտիւն էմրաքընը զէվճէսինէ ֆէրաղ իթմէսի՝ պիտիւն պիտիւն չայանը տիգդաթ պիր մէսէլէ տիր։ Ասհաալը մանլուպատան Դալաթատտա Խամ Թէյէտտա պանդաքը 6000 լիրա միւթէգաբրուր օրմուշ տրը։

ԱՌԱՋՆՈՐԴ

Պուլկար էկզարքը Եօսիֆ էֆ. հաղրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն Յորելեանը միւնասէպէթիյէ Բաթրիգ Օրմանեան Ամէն. Տ. Մաղաքիա Սըբազան հաղրէթլէրինէն գիյարէթինի գապալ իթտիրտէն օնդրա, Օրթաքէօյ քիլիսէսի քարոզիչի Մանկունի Դեր. Տ. Վահրամ Սրբազանդն զիյարէթինի տախի գապալ էյլէմիշ տիր։ Բուհանիի մուամիլէյի՝ քիլիսէի մէղքիւր Աւագերէցի Արժ. Տ. Սահակ Աւագ քահանայ իլէ պէրապէր մահալլի ըէհալիյնի վէ ճէօմաթը նամընա միւշարէլէյհ էկզարքը թէպրիքէ կիթմիշ տիր։ Էկզարքէ էֆ. հաղրէթլէրի՝ չօգտան պէրու Օրթաքէօյտէ իգամէթ իթմէքտէ օլուպ, տայմա մահալլի էրմէնի ճէօմաթընընն հիւրմէթ ու բիայէթինէ մաղհար օլմուշ օլմաղլա, մահալը մէղքիւր միլլի միւթէպէքանը՝ պու միւնասէպէթէ պիզզաթ կիտիպ միւշարէլէյհ էկզարքը թէպրիքէ էյլէմիշլեր տիր։

Մայր եկեղեցինին Դպրաց Դասը 1901 յունվար 1ճէն դէկտ. սօնրնա գատար պիր սէնէլիք մուհասէպէ ճէտվէլինի Բաթրիգխանէյէ կէօնտէրիպ, թաստիգինի թալէպ իթմիշ տիր։

Իզմիր Առաջնորդը Մուրատեան Դեր. Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան՝ Բաթրիգխանէսէն կէօնտէրիլէն պիր մէքթուպա ճէվապէն, Ագչէհր էֆ. բաղը միլլեթի արասընտա թմոնատուս իտէն մէսէլէսին թէվիյէբէ զիր օլտուղընը իչար էյլէմիշ տիր։ Պու մէսէլէ՝ պաղը էֆիրասըն խուսուսէթի ու նէֆֆանէյէթինտէն նէչէլեթ իթմիշ տիր։

Նարլը Դարուսան 100 գատար էհալի՝ Բաթրիգխանէյէ պիր մահդէր կէօնտէրէրէք, Զատիկէն սօնդրա իճբասը գաբարլաշտրըրմըշ օլտուղը վէճէլէ, մահալլի Թաղ. Խորհուրդընն ինթիխապը ճէտիտի իչիւն թալիմաթ վէրիլմէսինի թալէպ իթմիշ իսէ տէ, մալիմ օլտուղը իւզրէ մէրգումբուհանինին իսթիֆասը գապալ օլունըպ, եէնի պիր Առաջնորդ ինթիխապը թալիմաթը վէրիլմիշ տիր։ Կէօրիւնիշտէ մէղքիւր թալիմաթ՝ հէնուզ Պիթլիսէ վիլայէտ իթմիշ օլմայրպ, տիկէր թարաֆտան Ս. Վահան վարդապետին Այդերու Հովիւ սրֆաթը, ալա Պուլկարիայա կէօնտէրիլմէսի մէսէլէսի տէ հէնուզ միւշէվվէշ տուրայյօր։

Էրմէնի Գաթօլիք Կ. Բաթրիգի Էմինանտէլեան բիւթպ. Պողոս էֆ. հաղրէթլէրի՝ ըէֆգաթընա 3 վարդապետ վէ Բաթրիգխանէ դարուքէհեասը պուլունտրղը հալտէ էվվէլքի կիւն Օրթաքէօյ կիտիպ Պուլկար էկզարգը Եօսիֆ էֆ. հաղրէթլէրինի զիյարէթլէ Յորելեանընը թէպրիք էյլէմիշ տիր։

Սիվաս Էրմէնի Գաթօլիք մէրքասը Հաճեան հիւրմ. Սահակ Արքեպիսկ. պու կիւն Մըրբրա աղիմէթ իտէճէք տիր։

Պիթլիստէն վարիտ օլան մալիւմաթա կէօրէ, մահալլի Էրմէնի Գաթօլիք մէքթէպի մուալլիմներինին այլեգլարը պիր գաչ այլան պէրու օրա Դոմինիկեան բահիպլերի թաբաթինտան տախի պիր խայլի հէտիլէրէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

Մագամը Սատարէթուղմա թէրճէմանը սատատ. Խայրէտտին պէյ հաղրէթլէրի՝ Զաթը հաղրէթը Սատրազամ Նամընա միւշարէլէյհ թէպրիք էյլէտիկի կիպի, Աւաթրիա սէֆարէթի աթաշէ միլիթէրի իլէ թէրճէմանլարընտան պիրի, քէգա Ֆրանսա վէ Ինգիլիթէրա սէֆարէթլերի Զինճի թէրճէմանլարը Էքզարքխանէյէ կիտէրէք բէսմը թէպրիքի խիֆա էյլէմիշլեր տիր։

Ցիւն սապահ Օրթաքէօյ Էկզարքխանէսի Մատուռընտա Մանասթիրը Պուլկար մէթրօբոլիտ Պատարագ թագտես իթմիշ, վէ մատիսէրէն Տէրասանէթէ պուլունան Պուլկար մէքթէպլէրի վէ ասիր միէսսէսէթ վէքիլներէքզարքը գիյարէթ իտէրէք թէպրիք իթմիշլեր տիր։ Շեշլիտէքի Պուլկար բուհանի մէքթէպի վէքիլէրի՝ պիր Դաւազան հէտիյէ իթմիշլեր, վէ էն սօնրա Էկզարքխանէ մէմուրլարը գապալ օլունըպ, 100 լիրա գէյմէթինէ միճէվկէրթիլա միղէյէն պիր խալելութիւն հէտիյէ էյլէմիշլեր տիր։

Պու կիւն Պուլկար խասթախանէսինկն բէսմը քիշատը իճրա օլունանագ, վէ էօյլէն վագթը Էկզարքը Եօսիֆ էֆ. թարաֆընտան Բէրա Բաղասատ Տէրսատէթէտ պուլունան վէ Եարը շէհրիմիզդէն եօղա չըգանագ օլան Պուլկար հէյթիրինէ իքրամէն պիր զիյաֆէթ վէրիլէճէք տիր։

ԹԷԼԷՖՈՆ ՆԷՖՏ

Դատաքէօյ սաքինլէրինտէն տավա վէքիլի Գոյումճեան Ռուբէն էֆ. տիւն սապահ սաաթ 10 բատտէլէրինտէ գալգար վէ պիր մէքթուպ եաղարգատան օսնրա կիտինիր, սաաթընը, քիսաղրտարընը օտասընտա պրագը, գաբուրը դարայարագ ուզրուճա գապրիսթանա կիտէր, վէ գաբուսը գաբալը օլտուղընտան, պէքճիյի չաղրարագ միւթէվէֆա զէվճէսինին գապրը իւզէրինտէ տուտա իթմէկէ կէլտիկինի պէյան իլէ գաբուրը ալարբրը, պէքճի իլէ պէրապէր զէվճէսինին գապրընդն եանընա կիտէրլէր։ Ռուբէն էֆ. մէղարընն իսթիհնէ գարանարագ պիր միւտէթի ալաղար, եանընտա պէքճիճէ օլան պէքճիի սավմագ իչիւն եիւղիւնի եըգայամաղընը սեօյլէյէրէք պիր ալ սու կէթիրմէսինի ըէճա իսէր։ Պէքճի սու կէթիրմէկէ կիթտիկի վագթ եանընտա պուլունան բէվօվէրինի չըգարարագ աղընա սըգար վէ չու սուրէթլէ թէլէֆը նէֆթ իսէր։

Մէրգումէն չու հարէքէթինին սէպէպի՝ միւթէվէֆիյէ զէվճէսինի չօգ սէվմէսի օլտուղը սեօյլէնիյօր։ Տիկէր պիր ըիվայէթէ կէօրէ, մէրգումէ՝ պիր վաղթլար պօրատտա ֆօնտո օյնայըպ էբէլիճէ բարա դաղանտըղը հալտէ, ախրէն պունլարընն հէրսինի ալ եկնէ պօրատտա դայպ իտուպ, տավա վէքիալէթինէ տէ ալվամ իթմէկէ արզուսը քէսիլմիշ վէ չու եագընլարտա քէնտի ասօթլարընա զարուրէթը հալինտէն չիքատյէթ էյլէմէքտէ իմիշ։

ԱՌԱՋՆՈՐԴ

Պուլկար էկզարքը Եօսիֆ էֆ. հաղրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն Յորելեանը միւնասէպէթիյէ Բաթրիգ Օրմանեան Ամէն. Տ. Մաղաքիա Սըբազան հաղրէթլէրինէն գիյարէթինի գապալ իթտիրտէն օնդրա, Օրթաքէօյ քիլիսէսի քարոզիչի Մանկունի Դեր. Տ. Վահրամ Սրբազանդն զիյարէթինի տախի գապալ էյլէմիշ տիր։ Բուհանիի մուամիլէյի՝ քիլիսէի մէղքիւր Աւագերէցի Արժ. Տ. Սահակ Աւագ քահանայ իլէ պէրապէր մահալլի ըէհալիյնի վէ ճէօմաթը նամընա միւշարէլէյհ էկզարքը թէպրիքէ կիթմիշ տիր։ Էկզարքէ էֆ. հաղրէթլէրի՝ չօգտան պէրու Օրթաքէօյտէ իգամէթ իթմէքտէ օլուպ, տայմա մահալլի էրմէնի ճէօմաթընընն հիւրմէթ ու բիայէթինէ մաղհար օլմուշ օլմաղլա, մահալը մէղքիւր միլլի միւթէպէքանը՝ պու միւնասէպէթէ պիզզաթ կիտիպ միւշարէլէյհ էկզարքը թէպրիքէ էյլէմիշլեր տիր։

Մայր եկեղեցինին Դպրաց Դասը 1901 յունվար 1ճէն դէկտ. սօնրնա գատար պիր սէնէլիք մուհասէպէ ճէտվէլինի Բաթրիգխանէյէ կէօնտէրիպ, թաստիգինի թալէպ իթմիշ տիր։

Իզմիր Առաջնորդը Մուրատեան Դեր. Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան՝ Բաթրիգխանէսէն կէօնտէրիլէն պիր մէքթուպա ճէվապէն, Ագչէհր էֆ. բաղը միլլեթի արասընտա թմոնատուս իտէն մէսէլէսին թէվիյէբէ զիր օլտուղընը իչար էյլէմիշ տիր։ Պու մէսէլէ՝ պաղը էֆիրասըն խուսուսէթի ու նէֆֆանէյէթինտէն նէչէլեթ իթմիշ տիր։

Նարլը Դարուսան 100 գատար էհալի՝ Բաթրիգխանէյէ պիր մահդէր կէօնտէրէրէք, Զատիկէն սօնդրա իճբասը գաբարլաշտրըրմըշ օլտուղը վէճէլէ, մահալլի Թաղ. Խորհուրդընն ինթիխապը ճէտիտի իչիւն թալիմաթ վէրիլմէսինի թալէպ իթմիշ իսէ տէ, մալիմ օլտուղը իւզրէ մէրգումբուհանինին իսթիֆասը գապալ օլունըպ, եէնի պիր Առաջնորդ ինթիխապը թալիմաթը վէրիլմիշ տիր։ Կէօրիւնիշտէ մէղքիւր թալիմաթ՝ հէնուզ Պիթլիսէ վիլայէտ իթմիշ օլմայրպ, տիկէր թարաֆտան Ս. Վահան վարդապետին Այդերու Հովիւ սրֆաթը, ալա Պուլկարիայա կէօնտէրիլմէսի մէսէլէսի տէ հէնուզ միւշէվվէշ տուրայյօր։

Էրմէնի Գաթօլիք Կ. Բաթրիգի Էմինանտէլեան բիւթպ. Պողոս էֆ. հաղրէթլէրի՝ ըէֆգաթընա 3 վարդապետ վէ Բաթրիգխանէ դարուքէհեասը պուլունտրղը հալտէ էվվէլքի կիւն Օրթաքէօյ կիտիպ Պուլկար էկզարգը Եօսիֆ էֆ. հաղրէթլէրինի զիյարէթլէ Յորելեանընը թէպրիք էյլէմիշ տիր։

Սիվաս Էրմէնի Գաթօլիք մէրքասը Հաճեան հիւրմ. Սահակ Արքեպիսկ. պու կիւն Մըրբրա աղիմէթ իտէճէք տիր։

Պիթլիստէն վարիտ օլան մալիւմաթա կէօրէ, մահալլի Էրմէնի Գաթօլիք մէքթէպի մուալլիմներինին այլեգլարը պիր գաչ այլան պէրու օրա Դոմինիկեան բահիպլերի թաբաթինտան տախի պիր խայլի հէտիլէրէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

Մագամը Սատարէթուղմա թէրճէմանը սատատ. Խայրէտտին պէյ հաղրէթլէրի՝ Զաթը հաղրէթը Սատրազամ Նամընա միւշարէլէյհ թէպրիք էյլէտիկի կիպի, Աւաթրիա սէֆարէթի աթաշէ միլիթէրի իլէ թէրճէմանլարընտան պիրի, քէգա Ֆրանսա վէ Ինգիլիթէրա սէֆարէթլերի Զինճի թէրճէմանլարը Էքզարքխանէյէ կիտէրէք բէսմը թէպրիքի խիֆա էյլէմիշլեր տիր։

Ցիւն սապահ Օրթաքէօյ Էկզարքխանէսի Մատուռընտա Մանասթիրը Պուլկար մէթրօբոլիտ Պատարագ թագտես իթմիշ, վէ մատիսէրէն Տէրասանէթէ պուլունան Պուլկար մէքթէպլէրի վէ ասիր միէսսէսէթ վէքիլներէքզարքը գիյարէթ իտէրէք թէպրիք իթմիշլեր տիր։ Շեշլիտէքի Պուլկար բուհանի մէքթէպի վէքիլէրի՝ պիր Դաւազան հէտիյէ իթմիշլեր, վէ էն սօնրա Էկզարքխանէ մէմուրլարը գապալ օլունըպ, 100 լիրա գէյմէթինէ միճէվկէրթիլա միղէյէն պիր խալելութիւն հէտիյէ էյլէմիշլեր տիր։

Պու կիւն Պուլկար խասթախանէսինկն բէսմը քիշատը իճրա օլունանագ, վէ էօյլէն վագթը Էկզարքը Եօսիֆ էֆ. թարաֆընտան Բէրա Բաղասատ Տէրսատէթէտ պուլունան վէ Եարը շէհրիմիզդէն եօղա չըգանագ օլան Պուլկար հէյթիրինէ իքրամէն պիր զիյաֆէթ վէրիլէճէք տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պուլկար էկզարքը Եօսիֆ էֆ. հաղրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն Յորելեանը միւնասէպէթիյէ Բաթրիգ Օրմանեան Ամէն. Տ. Մաղաքիա Սըբազան հաղրէթլէրինէն գիյարէթինի գապալ իթտիրտէն օնդրա, Օրթաքէօյ քիլիսէսի քարոզիչի Մանկունի Դեր. Տ. Վահրամ Սրբազանդն զիյարէթինի տախի գապալ էյլէմիշ տիր։ Բուհանիի մուամիլէյի՝ քիլիսէի մէղքիւր Աւագերէցի Արժ. Տ. Սահակ Աւագ քահանայ իլէ պէրապէր մահալլի ըէհալիյնի վէ ճէօմաթը նամընա միւշարէլէյհ էկզարքը թէպրիքէ կիթմիշ տիր։ Էկզարքէ էֆ. հաղրէթլէրի՝ չօգտան պէրու Օրթաքէօյտէ իգամէթ իթմէքտէ օլուպ, տայմա մահալլի էրմէնի ճէօմաթընընն հիւրմէթ ու բիայէթինէ մաղհար օլմուշ օլմաղլա, մահալը մէղքիւր միլլի միւթէպէքանը՝ պու միւնասէպէթէ պի

ՄԸՍԸՐ ԹԻՃԱՐԷԹԻ

ՄԸՍԸՐԸՆ ԹԷՐԱԳՐԷՑԱԾՔ ԻՏԹԻՍԱՏԻՑԷՍԻ ՎԷ ՕՐԱՏԱ ՄԻԼԼԷԹԻՄԻՋ ԷՐՊԱՊԸ ԹԻՃԱՐԷԹԻ

Մըսըրը 1901-1902 սէնէսի դարձընտա Թիճարէթ վէ սէրվէթ նոգթաի նազարընտան նաիլ օլտուղը ազիմ թէրագրէյը— պիւտժէ հագգընտաքի ըաբօրթոնըն նէշրի միւնասէպէթիյլէ—ումում կաղէթպար լիսանը սիթայիշ եէլ եազըլար։

Մըսըր գըթասընընդն պու կիւն գնյէթ վասի պիր Թիճարէթկեահ հիւքմինի ալտընը վէ— Թիճարէթ մուամէլաթընընդն նաիլ օլտուղը էմնիյէթ վէ սէլամէթին սէմէրէսի օրադ—էճնէպի սէրմայէյէրինին օրայա քէմալը իշթէյագ վէ խահիշլէ ըաղպէթ էյլէմէքտէ պուլընտըգլարը կէօշ էօնինտէ պիր հագիգաթ տընը։

Իտարէճէ իճրա օլունան միւհիմմ թէնսիգաթ—քի մէմլէքէթ տախսիլինտէ հէր կէօնա սուհուլէթի արթըրմըշ վէ սէրմայէտարանընդն գալինտէ ադիմ պիր էմնիյէթ հասըլ էյլէմիշ տիր— Մըսըր տախսիլինտէ Թիճարէթ, մալիյէ վէ զրաաթ թէշէպիւսաթըյլա ինշաաթը նագիսայը Թէգնիտ էյլէմիշ տիր։

Պու սայէտէ Մըսըրտա պիրճիւմլէ մուամէլաթ զայէթ վասի վէ Էվրոբա-Ամէրիգատա Թիճարէթին չմտիքի թէրագրէյաթընա թէմամըյլա մուվաֆըգ պիր հալ քէսպ էյդէմէքտէ տիր քի՝ պոնտա միլլէթիմիզ էրպապը Թիճարէթի տէ ալեագատար պուլընտըգը ճիհէթլէ հէր վէճլէ նազարը տիդգաթա ալընմաղա շայան տըր։

* * *

Պունտան եէրմի սէնէ էվվէլինէ գատար Մըսըրտա միլլէթիմիզ էրպապը Թիճարէթի —բէք ուֆագ պիր խսթիսնա իլէ— իքի սընըֆա միւնգատէմ պուլընմագտա իտի։

Պիրինճի սընըֆ՝ Մըսըր ըրճայընընդն մայէթինտէ պուլընանլար, վէ տողրուտան վէ եա տօլայրտան հիւքիւմէթ իշլերինտէն խսթիֆատէ իտէնլեր։

Վէ՝ իքինճի սընըֆ տա՝ Թիճարէթ մուամէլէսի իլէ մէշղուլ օլանլար։

Պու սընըֆլարընը հէր իքիսինին եարարը կշտէ տէ՝ Էվրոբա Թէրագրէյաթընընդն կիրտիկի եէրլէրտէ տէվամ իտէմէյէճէք ճիհէթլէր մէվճուտ իտի։

Միւթէահհիւտլիք ումուրընտա պիր Թադրմ գարըշըդ մուամէլաթ ճէրէյան իթտիկի կիպի, ըրճայ իլէ իճրա օլունան սարրաֆլըգ վէ էմնալի իշլերինտէ տէ՝ «պանդա մուամէլէսի» նամը իթա օլընանայաճագ հալը վուգու պուլուր իտի։

Թիճարէթ իշլերինէ կէլինճէ, օնլարտա տախի՝ բէք չօգ քէրրէ՝ կէօմրիւքտէն մալ գաչըրմադ, վէ մէմնու օլան էսրար Թիճարէթի կիպի ահվալ ճէրէյան էյլէր իտի։

Պու կիպի իշլերին —քի ինթիզամսըզլըգտան խսթիֆատէ հիւքմինէ տիր— ճիատի պիր Թէրագրը էսասը գօնըրմասը իլէ պէրապէր խսթամ պուլմասը գարուրի իտի։

Ֆիհագիդա՝ Մըսըր Թիճարէթինին Թէրագրը եօլընա կիրմէսի, (վէ միւթէահհիւտլիք իշլերիյլէ կէօմրիւք ումուրընտա էսկի մուամէլաթա տէվամ իթմէք միւմքին օլամամասը) իւզերինէ՝ մէդքիւր իշլեր իլէ իշթիղալ էյլէյէնլերին պիր գըսմընընդն՝ արթըգ խսթիֆատէ դարուլարընը քէնտիլերի իշին գաբալը ատտա իթտիքլերի, վէ «պուրատա պիզէ էքմէք գալմասը» տէտիքլերի կէօրիւլտիւ։

Ֆագաթ՝ էօյլէ սէօյլէյէնլեր ֆիքրը Թէրագրտան մահրում օլանլար իտի։

Զիրա՝ Թաթպիգ օլունան Թէրագրէար Թիճարէթէ մանի օլաճագ՝ չէյլեր օլմայրզ, պիլաքիս Թիճարէթի Թէշվիղ էյլէյէճէք ահվալտէն իտի։

Բէք էյի պիլմէլի տիր քի՝ Թէրագրը տաիրէսինտէ վէ մէշրու վէսաիթ սայէսինտէ դէնկին օլսագ՝ Թէրագրտան մահրում պիր մէվգրտա վէ դայրը մէշրու վէսաիթ իլէ զինկին օլմագտան եիւզերճէ գաթ գօլայ տըր։

Նասըլ քի՝ պու կիւն՝ ճաբօնիատա սէրվէթին Զինտէն զիյատէ օլմասը, վէ Թէրագրընընդն էն իլերի կիթմիշ վէ սուի իսթիմալաթընընդն էն զիյատէ մէն իտիրմիշ պուլընտըգը Ինկիլիթերատա՝ տիկէր Էվրոբա մէմալիքինտէն տահա զիյատէ զէնկին պուլընմասը՝ պու իտտաամըզընընդն իսապէթինէ տէլիլ տիր։

Ֆագաթ՝ պունը հէր քէս անլամազ։ Նէշէ էսկի ֆիքր սահիպլէրի վար տըր քի՝ զէնկին օլմագըզը պէհէմէհալ «սէլ սույը» գարըշմասընա միւթէվագգէքի ատտա իտէրլէր, վէ պունլարընը «սէլ սույը» զանն իթտիքլերի չէյ՝ մահնա՝ զայրը մէշրու վէսաիթտէն հասըլ օլան իսթիֆատէրլեր տիր։

Հալպու քի՝ տիւնեատա էն պէօյիւք սէլ սույը՝ ինթիզամ, էմնիյէթ, վէ Թէրագրէյաթընընդն մանիպարա թէսատիւֆ իթմէմէսի տիր։ Սուի իսթիմալ պիր գաչ քիշկի միւթէֆիֆա իտէպիլիր. ինթիզամ իսէ՝ ումումընընդն զէնկինիլիկինի վէ պախթիյարըզընընդ մուճիպ տիր։ Նասըլ քի՝ էվրոբա վէ Ամէրիգատա պունընդն զայէթլէ իպրէթամիզ միսալլերինէ Թէսատիւֆ էյլէմէքտէյիզ։

* * *

Մըսըրտա պուլընան Թիճարէթ էրպապըմըզընընդն պէօյիւք զըսմը պունը անլայրզ, մուամէլէլերինի եէնի պիր չէզբրա իտիսալ իթմէլերի՝ հագիգաթէն բէք ագիրանէ, բէք միւտպիրանէ պիր Թէշէպպիւս Թէշքիլ էյլէտի։

Էվվէլ Մըսըրտա միւհիմմ սէրվէթլէր պիր գաչ Թանէ իտի. պու կիւն էվվէլքինին պէշ ալթը միսլի եայըլմըշ տըր. խուսուսէյլէ՝ միլլէթիմիզին Թիճարէթ ալէմինտէքի մէվգրսը՝ էվվէլ՝ չիմտիքինին նըսֆը ըատտէսինտէ պիլէ եօգ իտի։ Պահթ իշի օլարագ հասըլ օլան սէրվէթլէր —քի սուրէթը իսթիհսալինի իշդահ իթմէք բէք միւշքիլ տիր— ումումին ըրիֆանա տէյալէթ իտէր էսասը չէյլեր տէյիլ տիր։ Լսասը օլան սէրվէթլեր՝ հէր դայրէթ սահիպլինին խթիհսալ իտէպիլէճէկի սէրվէթլեր տիր։ Պագմալը տըր քի՝ պու եօտա սէրվէթ իքթիսասը չարէյլերի արթընը։ Ասըլ Թէրագրը, վէ խթիգալալ հագգընտա ասըլ էմնիյէթ իշթէ պու ճիհէթտէ տիր։

Մըսըրտա Թիճարէթ ումուրըյլա մէշղուլ միլլէթտաչարըմըզընը պէօյիւք գրսմը պու հագիգաթը անլատըգլարը կկպի, Սթանպօլտան, Իզմիրտէն, Լօնտրա վէ Մանչէսթըրտան վէ տիկէր Թիճարէթ բիացալարընտան տա Նիչէ միւտէպպիր զաթլար՝ Մըսըրըն վասի վէ՝ խսթիֆատէլի պիր բիացա հիւքմինի ամգադ իւզրէ օլտուղընը քէչի էյլէտի քէրինտէն, օրատա մուամէլաթա— Թէրագրը չըզըրընտա օլարագ—կէրմի վերտիլէր։

Պու կիւն Մըսըր Թիճարէթինտէ միլլէթիմիզին հագիգաթէն չէրէֆլի պիր մէվգը իշղալ իթմէտի՝ իշթէ պու սայէտէ միւյեսէր օլմագտա տըր։

Ֆագաթ Թէրագրը տէնիլէն չէյլին տուրմագ պէ.քէլմէք պիլմէտիկինի ունութմամաը։

Մըսըր Թիճարէթ ալէմի էվրոբա սերմայէյէրինին խահիշլէ գօշուգ կիթտիքլերի պիր մէվգը հիւքմինի ամմասը իւզերինէ, չօգ Թապիի իտի քի՝ պէօյիւք սերմայէյէրէ մախսուս մուամէլաթի օրատա պէօյիւք սերմայէյէրի միւշքիլ պիր վաղիյէթէ կերֆիթար էյլէսին։

Իշթէ Մըսըր Թիճարէթի պու կիւն պու իքինճի հալտէ պուլընմագտա տըր։

«Սինտիգա»լար սէվրէսի Մըսըր իշիւն Թէմամըյլա պաշամըշ տըր։

Մըսըրտաքի միւհիմմ շըմէնտրֆէր, կաղ, Թրամվայ վէ էմնալի իշլերինի պէօյիւք «սինտիգա»լար էյլէրինէ կէչիրիլմէյօրլար։ Օրօզտի-Պագ (Եօմէր էֆֆէնտի) գումանեաարընը Մըսըրտաքի մուամէլաթը՝ 7,000,000 ֆր. պէտել իլէ պիր սինտիգայա սաթըլմագ իւզրէ տիր։ Վէ պախտուսա՝ հէնուզ էլ տօգունտըրըլմամըշ օլան Սուտան գըթասը Թիճարէթի իշիւն տէ միւհիմմ սերմայէյէր իլէ գումբանեալար Թէշքիլ օլընմագտա պուլընտըրընը կաղէթալարտա օգուլյօրզր։

Պու Սուտան Թիճարէթի մէսէլէսինէ պիր էհէմմիյէթը մախսուսէ վերմէյլի տիր։ Սուտան Թիճարէթի՝ բէք եագընը պիր զէմանտա՝ Մըսըր Թիճարէթ իշէրի միյանընտա զայէթ քէսբը պիր հալ քէսպ իտէճէք տիր։

Էզճիմիզ՝ Գօրտօֆանա վէ Թա Ֆարֆուրա գատար իճրա օլունան զամանը արապի (կամ արապիգ) իսրանաթ Թիճարէթի՝ զէօյիւք քեարլար Թէէմին իտէճէք մուամէլաթատան տըր. նասըլ քի՝ Ինկիլիզ սերմայէտարլարը պու հագիգաթը անլատըգլարընտան, պու քէրրէ մէզքիւր Թիճարէթլէ իշթիղալ էյլէմէք իւզրէ՝ զայէթ միհիմմ պիր «սինտիգա» հէյէթի վիճուտէ կէթիրմիշլեր տիր։

* * *

Իշթէ չիմտի պիգճէ շայանը տիգգաթ օլան ճիհէթ՝ Մըսըր Թիճարէթինին պու Թէրագրյաթը ճէտիտէսինտէ տախի մէվգրմըզը Թումամագ վէ Թագվիյէ էյլէմէք տիր։

Մըսըր բիացասընտա պիրինճի տէրէճէտէ մէվգրլար իշղալ իտէն Մանթաշօֆ, Մելքոնեան, Մաթոսեան Թիճարէթկեահլարը իլէ շու սան սէնէլերտէ Մըսըրտա միհիմմ շիպէլեր քիշատ իթմիշ պուլընան Ս. Մանուկեան էվլատլարը, Գ. Թօփալեան էվլատլարը, Իսիլքճեան վէ շիրէքճեասը, Սիվրիսարեան, Ազնաուրեան վէ էմնալի Թիճարէթկեահլարընընդ պու լիւզումը Թագտիր էյլէյէճէքլիլերի դավիէն մէմուլ տըր։

Զաթէն՝ շու սան զէմանլարտա կիւլպէնկեան Թիճարէթկեահը իլէ Դարամանեան Թիճարէթկեահընընդ իտխալաթի վէ իսրաճաթ մուամէլաթը, վէ Սպարթալը Թիճարէթկեահընընդ տա խալը Թիճարէթի իշիւն եէնի շիպէլեր Թէէսիս իթմէլերի՝ Մըսըր բիացասընընդ էհէմմիյէթինի թագտիր իտէնլերին կիթտիքճէ Թէզայիտ էյլէմէքտէ օլտուղընը Թէմամըյլա կէօսթէրիյօր։

Շիմտի Մըսըրտա բէթրօլ, Թիւթիւն, սիկարա, մանիֆաթուրա վէ խալը Թիճարէթլերինտէ միհիմմ պիր մէվգը ԹուԹրյօրզր։

Մէսէլէ՝ պանքէրլիք մուամէլաթըյլա ինշաաթը նագիսաա, արաշի իշլերինտէ, տէնիզ Թիճարէթինտէ վէ էմնալինտէ տէ մէվգը ԹուԹմագ վէ պու իշլերին Թէէմին իթտիքլերի միհիմմ քեարլարտան տա միսթէֆիտ օլմագ գազանչէսինտէ տիր։

Աճապա էրպապը Թիճարէթիմիզ՝ պու լիւզումը տա Թէմամըյլա Թագտիր վէ էսպապընա Թէվեսիլ իտէպիկէճէքլեր մի։ Դ. Ս.

ՍՕՊՐԱՆԻՆ ԲԻՒՇԱՏ

Սօֆեատան վարիտ օլան պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, էվվէլքի կիւն Պուլկարիսթանընն Սօպրանիէ մէֆլիսի՝ մուԹանԹան պիր սուրէթտէ քիշատ օլունմըշ տըր։

Ռէսմը քիշատտան էվվէլ պիր հատիսէ վուգու պուլըպ, էրէյիճէ պիր հեյէճանը մուճիպ օլմուշ տըր։ Պուլկարիսթանընն բրէնսի բրէնսի Ֆէրտինանտընն խասսա սիվարի ասաքիրի զապԹանընտան պիր Եիւզպաշընընն հայվանը պիրտէն պիրէ իւրէրէք ազմշ վէ բրէնսն Ֆէրտինանտընն ադրաասը իսԹիւնտէն սըչրայըզ՝ քէնտի իւզերինտէ բաքիպ օլանը աշաղա ադմըշ օլմապա, մէրգումմ՝ ազըրճա եարալանմըշ վէ խասթախանէյէ կէօթիւրիլմիշ տիր։ Բրէնսն Ֆէրտինանտ՝ հիշ պօղումայըզ ֆիւթուր իԹմէյէրէք, զարարսըզ գուրԹուլմըշ տըր։

Սօպրանիյէ մէհլիսինին տէվրէի ճէտիտէսինին քիշատ միւնասէպէԹիյլէ բրէնս Ֆէրտինանտ՝ եազտըրընընդ վէճէյէ պիր նումէրօ իյրատ իտէրէք, Պուլկար ինԹիխապաթը ասխրէսինին ինԹիզամ վէ ինզիպաթը Թամմէ իլէ իճրա օլունտըրընը դիքր իթտիքտէն սօնրա, մէմլէքէթին էլան միւպէյա օլտուղը պիր Թագրմ միշքիլաթը նագտիյէյի տէֆ ու Թէվվիյէ իԹմէք իւզրէ պագը Թէտապիրը մալիյէ Թէքլիֆ իտէճէկինի պէյան իԹմիշ տիր։ Պատէհու բրէնսը միշարէյէյհ՝ մէմալիքը էճնէպիյէ իլէ ճարի օլան միւնասէպաթը հիւնի մուհաֆազա իԹմէք իւզրէ Պուլկարիսթանընն սարֆ իթտիկի մէսաի ու իգտամաթը մէյտանա գօյմուշ, վէ պու իգտամաթընը՝ հիւքիւմաթը էճնէպիյէնին՝ Պուլկարիսթանտա հիւքմֆէրմա օլան ասայիշ ու ինզիպաթա էմնիյէԹլէրի պէրքէմալ օլտուղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Ֆիւշատ նուԹգընտան սօնրա Սօպրանիյէ մէհլիսինին բէիս ինԹիխապը իճրա օլունարագ, Մ. Տրպան Զանգօֆ՝ 69 բէյ գարշը 99 բէյ իլէ բէիս, վէ Մ. Բօրօֆ վէ Մ. Ֆրանկօֆ նամ մէպուլարը՝ բէիսը սանի ինԹիխապ օլունմըշլար տըր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽՍՐԻՃԻՑԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԻՑԷ

Տիւն Լա-Հէյտէն վարիտ օլան պիր Թէլէկրաֆա նազարէն, Հօլանտա գրալիցասը Վէլհէլմինին հալի խայլիտէն խայլի էյիլէշմիշ օլուպ, անվալը ումումիյէսի տէ էրէյիճէ մուճիկը մէնմունիյէթ տիր։ Վիճուտընն հարարէԹի՝ միԹատ տէրէճէսինտէ պուլընը յօր։ Միշարէլէյհա գրալիցանն իւզերինտէ պիր ամէլիյաթը Թրպպիյէ իճրա օլունտրը՝ ըէսմէն ըէտտ ուԹէ.ըրիպ օլունը յօր։ Հալ պու քի Լա-Հէյտէն պու կէճէ վարիտ օլան տիկէր պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, գրալիցա Վիլհէլմինին հալի էյան ալը վէ ֆախիմ տիր։ Պու կիւն երնէ պիր խսթիշարէի Թրպպիյէ իճրա օլունանաճագ տըր։

Միւճթէմէաի Ամէրիգա իմպէրատորի պահրիյէսինտէն ամիրալ Սէմբսըն պու քէրրէ Ուաշինկթոնտա մէֆաթ իԹմիշ տիր։

Ըրէթօրիատան Լօնտրատաքի «Տէյլի Մայլ» կազէթասընա վարիտ օլան մալիումաթա նազարէն, միզաքէրաթը սուրհիյէ՝ մաթրուզ պիր թարիգտէ պուլընը յօր։

Պերլինտէն չէքիլէն պիր Թէլէկրաթա կէօրէ, ՎէսԹֆալիայը 30 գատար ամէլէ՝ Ինկիլիթերայա ազիմէթ իԹմիշ օլուպ, օրատան տա Թրանսվալա կիթմէք իւզրէ սէֆինէյէ բաքիպ օլաճազլար տըր։

Մարսիլեա տէմիրեօլ ութասիոնընտա միլլի ֆրգա Թարաֆտարանը (նասիոնալիսթլէր) իլէ Մ. Հանրի Պրիսոնը վիւրուտինէ պէքլէյէն բատիգալար արասընտա պիր արպէտա վէ կիւրիլթիւ վուգու պուլմուշ տըր։

Ֆրանսանը ճէնուպ ճիհէթինտէ վուգու պուլտըրընը տիւն եազտըրըմըզ զեզիլէնին նէԹիյէսի օլարագ Սբանիատա տախի սարսընԹըրը հրա օլունրզ, պախուսուս Միբոսիտէ ուլու քիլիսէ իլէ պիր գաչ խանէ դէտէլենմիշլեր ամր։ Պէօյիւք պիր հէյէճան հիւքմֆէրմա օլույօր։

Ամրալ Ֆիւվէրվիլին գումանտասը ԹահԹընտա պուլընան Ֆրանսըզ տանանմասը պու կիւնլերտէ Սբանիանընն Գօրօննա լիմանընա հարէքէթ իտէճէք տիր։ Մէդքիւր լիմանտա պէօյիւք զիյնէթ վէ չէհրայինլէր իճրա օլունանաճագ տըր։

Աֆրիգատա Գօնկօ հիւքիւմէթը միսթագիլէսի՝ Սուտան վէ Գօնկօ արասընտա միւնասէպաթընը միւնգաթի օլտուղընը սուրէթը գաթիյէտտէ ըէտտ ու ճէրհ իտույօր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Թիճարէթ վէ Նագիա նէզարէթը ճէվլիէսի մուավինի աթուֆ. Անմալ ճէմալ պէյ էֆ. հազրէթլերի՝ քէմաքան մուավինլիկինտէ գալմագ վէ վազիֆէսիյէ մէզղուլ օլմագ իւզրէ նէզարէթը միւշարէյէհա մուավինլիկի՝ սթաթիստիգ միւտիրի աթուֆ. Սինապան Մըկրտիչ էֆ. հազրէթլերինէ թէվճիհ,

Սիվէյմանիյէ սանճաղը միւթէսարրըֆլըղընա՝ Քէրպէլա միւթէսարրըֆը սաատ. Ապտիլ Լաթիֆ բաշա հազրէթլերի, Քէրպէլա սանճաղը միւթէսարրըֆլըղընա՝ Սիվէյմանիյէլի Ռէշիտ բաշա թային,

Պիթլիս վիլայէթինտէ Սաաուն գազասը գայմագամլըղը՝ Գուլպ գազասը գայմագամը ճէվտէթ էֆ.յէ, Գուլպ գազասը գայմագամլըղը՝ Սաաուն գազասը գայմագամը Ապտիլ Գատէր էֆէնտիյէ, Առանա վիլայէթինտէ Պազէճ գազասը գայմագամլըղը՝ միւնթէխապլիկնտէն Հաճըն գայմագամը մուավինի Մէհմէտ Եավէր պէյէ թէֆվիզ,

Տէրսաատէթ Իսթինաֆ Մահքէմէսի ազասընտան սաատ. Հագգը էֆ. իլէ Մահքէմէի Թէմիզ պաշ միւտաաիի ումումիլիկի պաշ մուավինի Թալէաթ պէյ էֆ. հազարաթընա ուլէա սընըֆը էվվէլի, վէ Մահքէմէի Իսթինաֆ ազասընտան Թորոսեան իզզ. Յովհաննէս Զիրաքէֆ. իլէ Մուհասէպէ պաշ քեաթիպի Թալէաթ պէյէ, վէ Երուսաղէմ սանճաղը բօլիս միւֆրիի Սէրվէթ պէյէ միւթէմայիզ բիւթպէլերի թէվճիհ պույրուլմըշ տըր։

Պիրինճի Թիճարէթ Մահքէմէսի պաշ քիթապէթինէ՝ Իսթինաֆ Թիճարէթ Մահքէմէսի պաշ քեաթիպի բիֆ. Ալի Ռիզա պէյ վէ Տիմօթիգա գազասը պիտայէթ մահքէմէսի միւսթանթիզլիկինէ՝ Թօգատ սանճաղը պիտայէթ մահքէմէսի միւսթանթիզը սապգը Մէհմէտ Միւնիր էֆ. Թային գըլընմըշ տըր։

)(42)(

ՊԻԶԱՐԻ ՏԱՄԻԼԵԱ

Մէյթին՝ գարունընն արգասընտա տուրմագտա օլտուղընը կէօրմիշ իտի. անախթարը գարունընն քիլիտինէ սօգտուղը զէման Թէգմիլ վիճուտը գօրգուտան Թիթրէյօր իտի. էլի անախթարընն իւզերինտէ օլտուղը հալտէ գարունընն էօնիւնտէ խայլի զէման պիլա սիւքիւթ աշաղըտա տուրմըշ իտի. վիճուտընը խսթիլա էյլէմէքտէ օլան գօրգու՝ գարույը աչմագլըղա պիր տիւրլիւ ճէսարէթ վէրէմէյօր իտի. քէնտի քէնտինէ,

—Լաֆիսթօլ պէրհայաթ տըր. քէնտիսի իչէրիյէ կիրմէքլիկիմէ ինթիղար իտիյօր, քէնտիսի պէնի Թահգիր էյլէմէք իսթէյօր.—տէյօր իտի։

Գարու չիտտէԹլէ աչըրպ գարուտան իչէրիյէ կիրինճէ, էթրաֆընա պիր նազար գալտըրարագ պիր քէրրէ տէհչէթլէ պաղըրտը վէ կէօզլէրինի էլլերիյլէ գարայարագ չիտտէԹլէ կէրի չէքիլտի. էքսէրիա Լաֆիսթօլ՝ Գլօթիլտին իչէրիյէ կիրտիկինի կէօրմիւշ տէ անտէն ինթիգամ ալաճագմըշ կիպի այագտա տուրույօր զանն էյլէյօր իտի. լաքին հիչ պիր կիւրիւլթի իչիթմէտիկինէ միւթէաճճիւպ օլարագ էթրաֆա միւթէճասսիսանէ պիր սուրէթտէ պագդյօր իտի. օտա բէք զիյատէսիյլէ գարանլըգ օլուպ, պու տագիգատա մահթապ տախի պիր պուլուԹըն արասընտան չըգարագ արզը տիտար էյլէմէքտէ իտի. օ էսնասէ պաղչէտէ պիր կիւրիւլթիւ օլմագտա օլտուղը Գլօթիլտին գուլաղընա կէլմիշ իտի. սէմա՝ մահթապըն ղիյասը յա էթրաֆը թէնվիր էյլէմէքտէ իտի։

Լաֆիսթօլ իսէ՝ պուլընտըրը մահալտէն գըմըլտանմայօր իտի։

Պիր չօգ զահմէթլեր չէքմիշ վէ կէճէնին պու զուլմԹթինի թախֆիֆ էյլէմէք իւզրէ մասանընն իւզերինտէ պուլընան պիր մօմը եագարագ, աչրգ օլան գարու վէ բէնճէրելերի գարամըշ իտի քի, իքի տագիդա էվվէլ գուլաղընա աքս էյլէմիշ օլտուղը պիր սէտա՝ թէքրար զուհուր իթմիշ իտի. Գլօթիլտ՝ օտատա չախսը պիմիւթէհտրէք իլէ եալընզ գալընճա, թէքրար գօնուշմաղա պաչլատը։

—Պէն նէ՞ եարտըմ.—տիյէրէք, մէյթին սօուգ էլլերինի էլլերի իչինէ ալտը, վէ թէքմիլ գուվվէթինին թօրլայարագ Լաֆիսթօլընը նաչընը գալտըրտըրը հալտէ պիր դաչ ատըմ իլերիյէ տօղրու կէօթիւրէրէք, գօլլարընը տերմանսըզըրընտան պիրտէն պիրէ եէրէ պըրագտը։

Գլօթիլտին գուվվէթի վէ իգթիտարը պունտան իպարէթ իտի։

—Պու ատատ նէ՞ գատար աղըր.—տիյէրէք, թէքրար գալտըրաճաղը զէման վիճուտը թիթրէտմէկէ պաչլատը. գօրգունճ պիր սէտա չըգարըպ, պու միւտիրլ ահվալի տիւլիմնէրէք իքի գօլլարընը պիրտէն պիրէ գաբույա տօղրու ուզաթտը։

Գօլլարընը նի՞չիւն գաբույա տօղրու ուզաթմըշ իտի, զիրա գաբու վուրուլըյօր իտի...

Շիւպէհսիզ գաբույա կէլիյօրլար տէյու ալտանըյօր իտի. զաթէն չաթօտա քի՞մ վար իտի։

Իքի իւչ տէֆա գաբունընն վուրուլտըղը՝ գուլաղընա աքս իթմիշ իտի... արթըգ թէֆէքքիւրէ մահալ եօգ... հիչ պիր չէյ եարմաղա միւգթէտիր տէյիլ իտի։

Վուրուլան գաբույա ճէվապ վէրմէք իսթէմէյօր իտի...

Օտայը թէնվիր էյլէմէքտէ պուլընան մօմըն ըշըղը բարլը բարլը բարլամագտա օլտուղը սըրատա, Գլօթիլտի իսթիլա էյլէմիշ պուլընան պիր Թագրմ գօրգունճ ըույարտա ըշտըրագալէր պիր սուրէթտէ իտի։

Մալընընն տիկէր Թարաֆընտա օճաղընն եանընտա եանմագտա պուլընան գօլլու չամանտ՝ տիվանխանէյի թէնվիրէ խըտմէթ իտիյօր իտի... մօմը սէօնտիրմէք վէ օրայա գատար կիթմէք իչիւն Գլօթիլտէ գուվվէթ լազըմ իտի։

Գաբունընն արգասընտան կէլմէքտէ օլան պիր Թագրմ կիւրիւլթիւլէրէ գաբունընն եէնիտէն վուրուլմասը՝ զէվալը Գլօթիլտին պիր հալը բէրիյանտիտէ գալմասընա սէպէպիյէթ վէրիյօր իտի։

Արթըգ գաբունընն վուրուլտըղընա չիպտէ գալմասը։

Լաքին գաբույը քի՞մ վուրույօր իտի... նէ՞ իսթէյօր... մութլագա պու գաբույը վուրան եա պաղչէպան վէ եախսա զէվճէսի օլաճագ. ֆագաթ Գլօթիլտ գօրգուտան էօլիյօր իտի։

Գաբույը վուրան ատատ կէլտիկի եէրէ կէօթիւրմէք իչիւն գաբույը գաբատը վէ քէնտէսինին հիչ պիր չէյէ իհթիյաճը օլմատըղընը վէ եալընըզճա բահաթ պըրագմալարընը վէ հիչ պիր քիմսէյի գապուլ իտէմէյէճէկինի պաղըրարագ սէօյլէմէք իսթէյօր իտի. լաքին հէնուզ զէմանը տէյիլ իտի։

Կէչիտի կէչիպ պու լագըրտըլարը սէօյլէյէճէկի պիր սըրատա, գաբու աչըլմըշ իտի...

Պիր ատատ զուհուր իտէրէք, իքի ատըմ սթոզգտան սօնրա Գլօթիլտի սէլամատը...

Պու ատատ՝ Բիէր Ժօրտան իտի։

Գլօթիլտ՝ նաչընն էօնիւնտ կէլէրէք, Բիէրին վուգուը հալի կէօրմէմէսի իչիւղ օրատա թէվագգուֆ էյլէտի իսէ տէ, Բիէր՝ օտատա ճէրէյան իտէն վուգուաթը եէքնազարտա կէօրմիւշ վէ հիչ պիր լագըրտը սէօյլէմէքսիզին պուլընտըղը չաչա գալմըշ իտի։

—Պէն սիզէ օտայա կիրինիզ տէմէտիկիմ հալտէ նէ՞ սէլահիյէթլէ կիրտինիզ... նէ՞ իսթէյօրսընըզ. տէֆ օլունըզ... սիզէ սէօյլէյօրըմ, պուրատան տէֆ օլունըզ։

—Մատատ... պու ահվալտէն մալիումաթ ալաճաղըմ... եա՞ Բապպիմ... պուրատա նէլէ՞ր օլմուշ.—տիյէրէք, գաբույա տօղրու տէօնիւպ տիյարըյա չըգաճաղը սըրատա, Գլօթիլտ՝ Բիէրի գօլունտան թութարագ.

—Պուրատա գալընըզ, գալընըզ...—տէտիկի զէման, հընչզըրըգտան էօլիւօյր իտի։

Կէնճ ատատա հիչ պիր չէյ սէօյլէմէքսիզին էբէյիճէ պիր միւտտէթ աղլատը. Բիէր իսէ՝ գատընն կէօզիւնտէն ագմագտա օլան եաշլարա վէ պիր տէ էօմիւշ օլուպ եէրտէ եաթմագտա պուլընան ատատա տօղրու պագմաղա պաչլատը... պուրատա պիր ֆաֆանընն մէվգրի իճրայէ գօնուլտըղընը անլամըշ իտի իսէ տէ, նէ սուրէթլէ օլտուղընը պիր տիւրլիւ անլայամայօր իտի. պուրատա գալմասը իչիւն Գլօթիլտին էմրի՝ պիւթիւն կիւզէրան իտէն վուգուաթը անլայաճաղընը իյմա թիտիկինտէն, սապ իթմէքտէ իտի. էվվէթ, Գլօթիլտ ֆէլաքէթի անլաթարագ, անտէն մուավէնէթ թալէպ էյլէյէճէք իտի...

Գլօթիլտ՝ Բիէրին պուրայա կէլմէսի ճէնապը Հագգ Թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ օլտուղընա հիւքմ իտիյօր իտի։

Գլօթիլտին՝ Բիէր իլէ օլան մուարէֆէսի էսկի օլուպ, Ժօրտանընն հալիմ օլտուղընը վէ գալպինին սաֆ պուլընտըղընը վէ պու չօճուղընն կէնճ զըզընա օլան մուհապպէթինի վէ սաիր պիր Թագրմ էտարընը պիլիյօր իտի. պիր Թագրմ թէֆէքքիւրէ տալմըշ օլտուղը հալտէ կէօզլէրինի դաբայարագ պիր գօլթուգ սանտալեասընա օթուրըվերտի։

—Միւսիւ... օհ, միւսիւ։

Բիէր՝ պու սէօզլէր իւզերինէ պիլէ իսթիճվապա ճէսարէթ իտէմէյօր իտի։

Պիրինճի սիվալ ճէվապսըզ կէչտի. զաթէն պու սիվալ՝ էհէմմիյէթսիզ իտի. այագլարընը այագլարը իւզերինէ աթարագ տէրեսի թէֆէքքիւրէ տալտը։

(Տէվամի)

ԷՄԼԱՔ ՎԷՐԿԻՍԻ

Էմլաք վէ արաղնին ֆէրաղ վէ ինթիգալի իչիւն միւրաճաաթ վուգուլնտէ հէր չէյտէն էվվել թօրլանմըշ վէրկիւէրի թէսվիյէ օլունմատըգճա, բուլսաթ թէզքէրէսի վէրիլմէմէքտէ օլմասը՝ էմլաք սահիպլէրի հագգընտա միւշքիլաթը, վէ գուլյուտը խագանիճէ պաղը գաբըշդըգը մուճիպ օլտուղընտան, չու մուամլէլէնին թէրքի իլէ եէրինէ միւնասիպ պիր ուսուլ գօնուլմասը՝ Տէֆթէրը խագանիճէ մագամը ախտինէ իչար գբընմըշ տբր։

Պու պապատ Շուբաթ Տէվլէթճէ իճրա օլունան միւզաքէրէ իւզերինէ մէվզու օլան գըյմէթ ֆահիշ օլտուղը անպաշլան էմլաք վէրկիւէրինէն էվվելճէ խթիյֆասը հագգընտաքի ուսուլ՝ ախիրճէ պիկիսթիյզան չէրէֆսուտուր պուլյուլան իրատէի Սէնիյէ մուճիպլինճէ լազվ օլունտըգը ճիհէթլէ, վէրկի պագայսընին նիզամէն մուայյէն օլան վագթլարտա թանսիլինէ տիգգաթ իտիլմէք իւզրէ կէրէք Տէրսաատէթտէ վէ կէրէք թաշրարտա պիր մահալին ֆէրաղ վէ ինթիգալինէ մանի հաճզ գանունը պուլընմատըգը հարտէ սահիպլինէ հէման բուլսաթ թէզքէրէսի վէրիլմէսի դարարլաշմըշ, վէ քէյֆիյէթ մագամը Սատարէթտէն Մալիյէ նէզարէթինէ էմր օլունմըշ տբր։

Պունըն իւզերինէ նէզարէթը միւշարէյհաճա պաղը խթիյգահաթտա պուլընբլրդընտան, ճանիպը Սաարէթտէն պիր թէզքէրէ տահա եազըլմըշ, վէ ահքիմը միհրթէվիյէսի ումմաէ վիլայաթա թէլէկրաֆլա պիլտիրիլմիշ տբր։ Մէգքիւր թէզքէրէի Սամիյէտէ էմր ու իչար օլունտըգընա կէօրէ, ֆէրաղ վէ ինթիգալ մուամլէլէսինին թօրլանմըշ վէրկիւէրին ալընմասընտան սօնրա իճրաաբ, վէ պունլար միյանընտա՝ եազըմըշ օլան գըյմէթլէր ֆահիշ օլտուղլարը իտտաա օլունան էմլաք պուլընտըգը հալտէ՝ ասըլ գըյմէթի իլէ եազըմըշ օլան գըյմէթ արասընտաքի ֆարգա ախտվերկի՝ պաղը էմանլինէ թէվֆիգէն էմանէթի սուրէթիյլէ ալընըպ թէտգիգաթի վէ թահգիգաթը նիզամիյէ պատէլիյֆա՝ եազըմըշ օլան գըյմէթին տէյիյտիրիլմէսի լազմ օլտուղը անպաշլըը իսէ, օ բարանին կէրի վերիլմէսի իգթիգա իտէր։ Շու գատարքի գըյմէթին տէյիյտիրիլմէսինի խաթիտա ելմէք իչիւն պիր այ միւտէթ թայինի իլէ պու միւատէթ զարֆընտա սահիպի՝ ուսուլ վէ նիզամը տաբրէսինտէ թատիրինի խթիտա ելմէտիկի հալտէ էվվելճէ վերտիկի բարայը կէրի ալմադա հագգը գալմամասը էյճապը մասրահաթա մուվաֆֆագ օլտուղը կիպի, պու պապատ վագը օլան միսլեթէտիյաթին տահի ախտ օլան տարիրլէրճէ միւլաճաաթ ելմտիկի թարիխտէն ելմիպարէն նիհայէթ 6 այ զարֆընտա պելմեթտագիգ դարար վերիլմէսի լազմ կէլիպ, չու միւտտէթ կէչէր տէ թէտգիգաթի՝

պիր դարարա միւնճէրը օլմադա՝ պու կէճիքմէ եիւդիւնէն վագը օլան մէսուլիյէթ պիմթապ իսթիտա սահիպլերինէ բաճի օլմամագ լազըմ կէլէճէկինէն, պու կէճիքմէնին միւսէպպիպլերինի մէսուլ թուրթագ իւզրէ օ եօլտա վերիյէն բարալարընն թարիխը թէվտիրինէն իմթիպարէն 6 այ կէչմիշ վէ մուամլէսի պիրմէմիշ օլտուղը հալտէ պունարընն պիրա դայտ վէ չարթ կէրի վերիլմէսի՝ ուսուլ իմթիխազ օլունմըշտը։ Զաթէն Տէֆթէրը խագանի նէզարէթինէ օ եօլտա թէպլիղաթ իճրա իտիրմիշ օլտուղընտան, խ ապինէճէ օնա կէօրէ մուամլէլէ իտիրմէսի՝ զիքր օլունան թէզքէրէի Սամիյէտէ էմր ու իչար պույրուլմուշ տբր։

ԶԱԽԻՐԷ ՖԻՅԱԹԸ

Կէչէն կիւն չէհրիմիզ զախիրէ պօրասընտա սաթըլան զախիրէլէրին ֆիյաթլարը պէրվիճճը աթի տիր.

Ղրշ.

Անատօլուընին պէյազ	1ճճի նէվի		$9^3/_4$-10
»	»	2 »	» $10^1/_2$-$10^3/_8$
» գարբյըզ	1 »	»	$10^3/_4$-11
«	»	2 »	» $11^1/_2$

Էվվէլբի կիւն եօրթու օլմագ միւնասէպլիէյէ, պօրսա հէման գաբալը պուլունմըշ իսէ տէ, եինէ պիր վակօն գարբյըզ վէ պիր վակօն սէրթ, 3 վակօն աչաղը նէվտէն սէրթ պուղտայ սաթըլմըշ տբր։

Պու թափսիլաթատան անլաշըլըաղընա կէօրէ, Անատօլու մահսուլաթը՝ հավանին մուխալէֆէթինտէն նաչի, պու սէնէ պէրէքէթլի օլմասյաճաղը հագգընտա Անատօլու տաբիրինտէն կէլէն մալիմամթա բաղմէն, կէչէն 2-3 կիւն զարֆընտաՑէրսաատէթ զախիրէ ֆպօրասընտա հիչ պիր կէօնա թէպէտտիւլաթ կէօրիւլմէմիշ տբր։ Տիւն վէ էվվելբի կիւն Անատօլուտան Տէրսաատէթէ 19 վակօն, եանի 9500 քիլէ պուդայ կէլմիշ տբր։ Ֆիյաթլարը ֆբրլամասընը մուճիպ օլաճագ մէյտանտա հիչ պիր սէպէպը մնագուլ օլմատըգընտան, վէ զաթէն թային վէ թագտիր օլընմըշ օլան էքմէք նարիբ ճարի օլան ֆիյաթլարտան տահա եիքսէք ֆիյաթլարտա պուդտայ իշթիրասընա միւսահտա օլմատըգընտան, մէդքիւր ֆիյաթընն մուհաֆադա խտիլէճէկի շիւպհէսիզ տբր։

Եէմիք արբայա կէլինճէ, պունըն տա Անատօլու մալի օլանըն քիլէսի 11³/₄-12 վէ գըյէսի 24¹/₂ բարատան, վէ արբա տախի Տէրինճէտէ վակօն իւզերինտէ թէսլիմ օլընմագ իւզրէ գըյէսի 25³/₄-26 բարայա գատար սաթըլմըշ տբր։

ՄԱԹՊԱՍՄԸՋՏԱ

ՖԻՐՈՒԻԹԻ ՕԼՈՒՆԱՆ ՔԻԹԱՊԱՐ

	Ղրշ.
Եըլանըն Իզի	10
Մէճնունէլէր Թապիպի իւչ ճիլտ	24
Սարը Ինճու	12
Պիր Գարը Իքի Գօճա	5
Հիքմէթամիզ Պիր Տավա	7
Ֆանֆիէլուցցի	5
Զէվճ վէ Գրսգանճ Զէվճէ	20
Կնոջ Մատ Կայ	10

ԱՌԱՆՑ ՅԱՒԻ ԱՏԱՄՆԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

Առանց ցաւի ատամնահանութիւնը քլորակի (գլօռօֆօրմ) կամ եթերի (էթեռ) շնչառութեամբ կը կատարուէր։ Հիւանդն մարած վիճակի մէջ չէր զգար բնաւ. ինչպէս այսօր միւնոյնը կը կատարուն մարմնոյ որ եւ է մէկ մասին վրայ վիրաբուժական զանազան գործողութիւններու համար։

Սակայն գրեթէ 25 տարիներէ ասկի է որ այդ տեսակ ատամնահանութիւնը դադրած է երկար տեւողութեան եւ այլեւայլ անպատեհութիւններու համար ու անոր յաջորդած է բորակածնի նախաթթուածնաւոր (բռօմօքսիտ ա'ազոթ) որու գործածութիւնը գրեթէ միշտ անվտանգ է, այս գիւտը Ամերիկացիներուն կը պարտինք։

Բորակածնի նախաթթուածնաւորը որ կը կոչուի նաեւ զուարթացուցիչ կազ (կազ իլառան), Ամերիկայի եւ Անգլիոյ մէջ ընդհանրացած է, ինչպէս նաեւ Դաղղիոյ։ Ատամնահանութեան միակ դիւրին եւ անվտանգ անզգայութիւն պատճառողը ճանչցուած է։

Հանրածանօթ բժիշկ Տարէն, որու հետ շատ անգամներ խորհրդակցութիւններ եւ վիճաբանութիւններ ունեցած եմ, դեռ տակաւին ուսման շրջանս չաւարտած օր մը ինձ ըսաւ. «... Սիրելի աշակերտս, քսան եւ հինգ տարիներէ ասկի է որ բորակածնի նախաթթուածնաւոր կանոնաւորացուցեմ (մաբուեցնեմ) ատամնահանութեան համար, 1-2-3 եւ այլն ակռաներու համար մահ մը չպատահեցաւ (1) իմ ներկայութեանս, թէեւ փոքր անցողակի անպատեհութիւններ ունեցայ, բայց ոչ վտանգաւոր։ Պէտք է հիւանդը անօթի ըլլայ, իւր մարմինը աղատ որ եւ իցէ զգեստի սեղմումէ, լաւ եւ կանոնաւոր շնչել տալու է կազը (եթէ կ'ուզէք 1-2 կաթիլ քլորակ ալ միասին) ու ապահով եղէք գրեթէ միշտ 1-1¹/₂ վայրկեանին մէջ անզգայացած է, ու կրնաք գործել...»

Արդ, կազին շնչառութեան սկիզբէն մինչեւ լաւ մը անզգայութիւնը (անէսթեզի) 1-1¹/₂ վայրկեանի մէջ կ'ըլլայ, ու կը դադրեցուցուի, ուսկից մինչեւ ինքզինքը գտնելն 1¹/₂-2 վայրկեան տակաւին կը շարունակէ անզգայութիւնը եւ այս վերջին ժամանակամիջոցին է որ ատամնահանութիւնը կը կատարուի։ Զեռքի ապահով արագաշարժութիւնը նշանակելի է 1-2-3-4 եւն. ատամնահանութիւններ կատարելու, անզգայութեան ժամանակ։

Անտարակոյս հետաքրքրութեամբ պիտի կարդացուի յետագայ բորակածնի նախաթթուածնաւորի յատկութիւններուն համառօտագրութիւնները։

Բորակածնի նախաթթուածնաւորը կամ զուարթացուցիչ կազը մարդուս վրայ մասնաւոր ազդեցութիւն ունի. սովորական ճնշման եւ ջերմութեան կազային մարմին է, անհոտ եւ անգոյն. թեթեւապէս անուշահամ։ Օդը միութիւն մը հաղուելով իւր խտութիւնը 1.52։ Զէրօէն 100 աստիճան վար կը կարծրանայ, զէրօի ջերմութեան 30 միլիմետրի ճնշումով կը հեղուկանայ եւ այն ժամանակ զէրօէն վար 90 աստիճանի նուազ ջերմութիւն մը կունենայ։ Այս վիճակին մէջ հիւսուած քներն կը

(1) Մինչեւ հաշուով վեց հազարէ աւելի անձեր ենթարկուած պէտք է որ ըլլան։

խանգարէ ինչպէս կարմրցած երկաթ մը։

Բնութեան մէջ բորակածնի նախաթթուածնաւորը չգտնուիր. 1776 թուականի Պ. Բրիէսթլի գտած է նա։

Բորակածնի նախաթթուածնաւորը կը պատրաստուի անուշադիր (ամօնեագ, նիշադիր բուհու) բորակածնաւոր տաքութեամբ տարբաղադրելով։

Շատ երկայն պիտի ըլլայ զայն պատրաստելու եղանակին, գործիքներուն վրայ բացատրութիւններն։ Ատամնաբոյժ մը այսօր ուզած քանակութեամբ կրնայ պատրաստ ունենալ իւր տրամադրութեան տակ դիմելով զայն պատրաստողին։

Տեղական անզգայութիւնը (անէսթէզի լոգալ) կը կատարուի նաեւ «գլօրիւրը սբ սթիլ»ով, որ կը ցրտացնէ դպած տեղը։

Իսկ մասնաւոր գրեկով գօդանին ներարկումը կը թմրեցնէ. անոր գործածելու եղանակը փափուկ է, ինչպէս նաեւ չափը եւ հիւանդին առցքական վիճակը եւայլն։

Ատամնահանութիւն կը կատարուի նաեւ ելեքտրականութեամբ, սակայն դեռ իւր սկզբնաւորութեան մէջ ըլլալուն՝ փորձեր միայն կը կատարուին։

Իսկ գալով նորելուկ գիւտին, այսինքն «սօմնիֆօրմ»ին, չպիտի կրնամ տեղեկութիւն մը տալ, որովհետեւ այս ալ նոր մը ըլլալուն՝ տակաւին շատ փորձերու կարօտ է թէեւ յաջողութիւններ ունի։

Վիրաբոյժ-ատամնաբոյժ
Հ. ՀԱՄԱՄՃԵԱՆ
30 ապրիլ 1902 Բարիզ

1881 Դեկտեմբեր 82/Ο թարիխլի գարարնամէ մուճիպլինճէ Տույունը Ուսմանլիյէն Օսմանլիյէնին թէսվիյէսի իչիւն թախսիս օլունան վարիտաթը

ԵԻՐՄԻ ԳԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — ՄԱՐՏ 1902

ԷՍԿԻ ՎԱՐԻՏԱԹ

	190 մարտ հաշուեթը Լիրան	Օսմանի	1901 մարտ հաշուեթը Լիրան	Օսմանի	1902 մարտ 31ին եկեղիւն Լիրան	Օսմանի	1901 մարտ 31ին եկեղիւն Լիրան	Օսմանի
ԹԻՒԹԻՒՆ ՐՈՒՄԻԼԻԷ ՍԻՍԹԷՄ. Թիւթիւն (թէեաթիւլէքի թահսիլաթ)..... Թուզ..... Իվրագը սահիկէ..... Միւսքիրաթ..... Պալըգ..... Իրէք.....	87,276	18	91,799	61	87,276	58	91,799	61
Բէժինին թախսիսաթը.....	187,500	—	187,500	—	187,500	—	187,500	—
Պուլկարիսթան վերկիսի թային օլունընճայա գատար թիւթիւն աշարը.....	—	—	7,500	—	—	—	7,500	—
Գրպրու ֆաղլի վարիտաթընա մահսուպէն թիւթիւն աշարը պագիյէսինէն վէ եա կէօմրիւք իւպերինէ վերիլէն հէվալէրէրէն 130,000 լիրա.....	—	—	—	—	—	—	—	—
Շարգի Ռումելի վերկիսինէն պագայա.....	—	—	—	—	—	—	—	—
Թէնպէքի բէսմինէ մուգապիլ կէօմրիւք իւպերինէ քէշիսէ օլունան բօլիցարատան.....	—	—	—	—	—	—	—	—
Սըրպիսթան, Գարասաղ, Պուլկարիսթան վէ Եունանիսթանա իսապէթ իսէն տույունատան.	—	—	—	—	—	—	—	—
Ճէման եէքիւն	274,776	18	286,996		74,77	58	286,799	6

	Լիրան	Օսմանի	Լիրան	Օսմանի
1800 ապրիլ 18/30 մուգավէլէնամէի մուճիպլինճէ 100ին 4 ֆայիզի թահվիլաթ գըյմէթինէ նէզարէթէն թէեսիյէ օլունան մէպլաղ	—	—	—	—
Տույունի Միւդեատէլի վէ Ռումելի Շըմէնտֆէր թահվիլաթը իչիւն Էվրաքա- վէ Տէրսաատէթտէ եմանէթի պու բնան մէպլաղ	—	—	—	—
Սերիլերին իմմաքը (ամոռթիզասմն) վէ Ռումելի շըմէնտֆէրի թահվիլաթը միւդարրէսաքնա թախսիս օլունան մէպլաղլը	61,807	39	52,799	34
Մեբլեղը իտարէ մեսարիֆի	21,629	8	26,078	30
Պանքը Օսմանիյէ վէ մերքեզը իտարէ ասնուրդնա վալ օլունան մէպլաղ	191,916	21	207,983	—
	274,776	58	286,799	61

Մէճլիսը իտարէ իչիւն
ՐԷՒՈ Մ. ԼՈՎԷՐ Մ. ՊՈՊՈՎԻՉ
Լ. ՊԷՐԺԷ Օ. ՀԱՄՏԻ

Տէրսաատէթ. 22/5 մայիս 1902

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Հանգուցեալ Յովհաննէս էֆ. Դասարճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս.

Տէր եւ Տիկին Աստուածատուր էֆ. Մէրճիմէկեան 108, Սարգիս էֆ. Էմիրզէեան եւ Միքայէլ եւ Կարապետ էֆ.ք Դ. Բասլուզճեան 60ական ղրշ.։

—Հանգուցեալ Եղիա էֆ. Զայեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի մէջ Օսմ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցիս Տէր եւ Տիկին ըՍուսփան էֆ. Աստարճեան։

—Հանգուցեալ այրի Տիկին Նէզքար Աշնանեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 162 ղրուշ նուիրած է Հիւանդանոցիս Մկրտիչ էֆ. Դազանճեան։ (Կնիք)

24 ապրիլ 1902

Ս. ՅԱԿՈԲ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

(Պէյօղլունտա Բանկալթիէ)

Հոգալարձութիւն Ս. Յակոբ Անկելանոցի կը խնդրէ, որ հանիք հրատարակել 1901 հոկտ.է սկսեալ, մինչեւ տարեսյս 915 ապրիլ, բարերարներէ ընդունած նուէրներն եւ հարիւրաւոր պատասխարելոց ջերմագին շնորհակալութիւն առ նուիրատու բարերարս Անկեղանոցի։

Հանգուցեալ բարեյիշատակ Բօլ ըՍթէֆանօվիչի հասարակութեանս աղքատացը նուիրած 200 Օսմ. ոսկւոյ գումարէն Աղքատանոցիս պատասխարելոցը

ինկած բաժինը 3240 ղրուշ, Միհրան Դրիգոր էֆ.ի ձեռամբ 1620 ղրուշ, Պապական նուիրակ Մոնսէնիէօր Պոնէթթի 216 ղրուշ, Յիսուս-Փրկիչ Մայր եկեղեցւոյ Թաղ. Խորուրդէն՝ դպրոցիս աշակերտաց՝ այն եկեղեցւոյ մէջ ըրած երգեցողութեանց փոխարէն՝ (2 անգամէն) 200 ղրուշ, Վիչէն էֆ. Գասապեան դեղավաճառ 196 ղրուշ, Մոսիէօ Ժոզէֆ Վիսգանթի 80 ղրուշ, Տիկին Գօնթօ՝ ծերանոցի պատսպարելոց քաշխելու համար 30 ղրուշ, Գէորգ էֆ. Զօհրապէ 20 ղրուշ։ Ընդամէնը 5602 ղրուշ։ (Տէվամի)

* * *

Ս. Յակոբայ Անկելանոցս պաշտօնեայ կանանց պէտք ունենալուն համար, փափաքողք կրնան դիմել ամէն օր ժամը 9էն մինչեւ 12 (Ը. Թ.) ի խորհրդարան Անկելանոցիս։ 3—1

23/6 մայիս 1902 (Կնիք)

ՍԸՀՀԻ ՍԻՒՏ

Խասթալըգ միքրոպլարընան արի։ Խասթա վէ չօճուգլարա մախսուս։

Մէմէտէքի չօճուգլար իչիւն խթիհզար օլունան պու սիւտ, սաֆ վէ հէր տիւրլիւ խասթալըգ թօխումլարընան ազատէ տիր։

Չօճուգլարընն սինսինէ կէօրէ ապօնէ գայտ օլունընը վէ իտարէ միւվէզզիի իւլէ միւմքին մէրթէպէ իրսալաթ գօլալաթըլըը. մէմէտէքի չօճուգլարընն անվալը սբհհիյէլէրինէ տարիր նէսայիհը ֆէնինյէ ճուսամա կիւնէլերի սաաթ սէքիզտէն սօնրա Տօգթ. Պէսիմ Էմտէր բաշա, վէ բազար կիւնէրի Տիվան Եօլունտա Շիֆա խասթախանէսի աթբպպասը թարգիրնան իթա օլունընը։

Ապօնէ չէրսիթիթի էօրէնէնէք վէ գայտ օլունմագ արզու իտէն զէվաթը քիրամին հէր կիւն սաաթ 4էն 7էյ գատար Շիֆա խասթախանէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի ըէճա օլունընը։ 6—4

[162]

ՊԻՐ ԿԷՃԷ

—Շիմտի կէչմիշի ունութմալը... եէնիտէն տօղմուշ կիպի հիչ պիր չէյ պիլմէմէկիյիզ. հայտէ էվտարմ, վալիտէն եէնէ հանըմէֆ.տիր. վէ շիմտի աչաղրտա սէնի պէքլէյօր...

—Միւմքին տէյիլ...

—Օ՞ֆ, չօճուգլըգ իթմէ, նէճաթի, պիզի եէնիտէն տիւշինտիւրմէ... հանըմ էֆ. էօյլէ իսթէյօր քի պուրատան տօղրուճա գօնաղա կիտէճէյիզ...

—Ոչճա իտէրիմ, պէնի աֆվ իտինիզ, կէօրիւյօրսընըզ քի նէ՞ գատար միթէէսսիրիմ։

—Ֆագաթ օ զէվալը հանըմ էֆէնտիյի տէ տիւշինմէլի քի...

—Լութֆ պույուրսընար, պէնի աֆվ իթսինիզ. շիմտէն օնրա կէօսթէրճէճքիրի մերհամէթ պէնի էօլտիւրիւր, զէհիրլէր. իչթէ պունուն իչիւն պէն արթըգ քէնտիլերինտէն ուզագ եաշամայա մէճպուր օլաճաղըմ... շիմքի պէն... արթըգ եիւղլերինի կէօրէմէյէճէյիմ. վաղրա մահքէմէ պէրաեթիմէ դարար վերտի իսէ տէ, վիճտանէն պէն մահ-

քիմըմ...

—Էվտարմ, սէն խաթա իտէյօրսըն, պիր քերրէ տիւշիւն քի սէն կէօյսիւնի կէրէ կէրէ էվէ կէրմէի սին, պիզիմ արթըգ սէնտէն պաչգա քի՞միմիզ վար։

—Պէնտէն պաչգա՞ մը, եալընըզ էֆէնտի տէյիլ՝ պէն տէ վէֆաթ... էվվէթ, վէֆաթ իթմիշ սայըլըրմ. այաղընըզը էօրէյիմ, պէնի քէնտի հալիմէ պըրագընը, եապանճըլարըն եանընտա պէնի աղլաթմայընըզ։

Նէճաթի՝ եապանճըլար իլքէն, քիւշիւք Հիւսէյին էֆ. եիւզիւնէ պագտը, վէ լալա,

—Եապանճը տէտիկին՝ Հիւսէյին էֆէնտի՞ մի. էկէր պու եապանճը իսէ՝ տօսթըմըզ քի՞մ օմալը։

—Լաքին պէն էֆէնտիյի թանըմայօրըմ։

—Էվվէթ, թանըմազըն ամմա, օ սէնի թանըը։

—Նի՞չիւն։

Քիւշիւք Հիւսէյին էֆ. արթըգ քէնտիսինէ սէօզ սէօյլէմէք սըրասը կէլտիկինի անլայարագ, ճէպինտէն իւչ տէֆթիր չըգարըպ ուզաթը վէ,

—Իչթէ պու տէֆթիրլէրտէն.— տէտի։ Նէճաթի շաչալայարագ,

—Պունլարատա՞ն մը... պունլար եապանճըլարը ելինտէ կէզկյօրլար...

պու զէվալը տէֆթիրլէրիմ։

—Խայր, եապանճըլար ելինտէ տէյիլ... էկէր պունլար պուլունմասա իսէ, տօղրուլըգ մէյտանա չըգմայաճագ իտի. պէն պու տէֆթիրլէրի՝ վազիֆէմ իգթիգաթը պուլտրմ, օգուտրմ, վէ սէնին եիւբէկինի անլատրմ, վէ սանա օլան մուհապպէթիմի շիմտի անլաթամամ, սօնրա անլար սըն. եալընըզ պու ոչնին սէվտիկին տէֆթիրլէրինի սանա իատէ իտէյրըմ. իչթէ արթըգ պէն եապանճը տէյիլիմ։

—Իչէնքաքիւր իտէրիմ...

—Պանա թէչէնքաքիւր իթմէ. ֆագաթ տօսթլուղը դապուլ էթ.—տէյիսկ պիրպիրլէրինի էօրտիւլէր։ Շու հալի կէօրէն լալա՝

—Արթըգ եէթիչիր, էվտարարըմ, հանըմ էֆ. սիզի պէքլէյօր.—տէյօր իտի։

Նէճաթի՝ Հիւսէյին էֆէնտիյէ՝

—Մատամ քի սէն պէնիմ տօսթըմ իմիշ սին, պէնի չու հալտէն գուրթար, Ալլահ աղընա, արթըգ հանըմ էֆ.նէն եանընա կիթմէք գապլի տէյիլ, պէնի գաչը... նէ եարարատան եար... ազաճըգ ազլըմ պաչըմա կէլսին, սօնրա տիւշինիրիզ։

—Պուրատան սավուշմագ հիչ պիր չէյ տէյիլ, բէք գօլայ. ֆագաթ ...

սէն պիլիրսին ամմա՝, հանըմ էֆ.յի կիւճէնտիրիրսին, օ գատանա օ գատար մինինէմտար սընը քի... նէ՞չարէ գաթլանմալը. շիմտի աչաղը էնէրիզ, հանըմ էֆ.նին արապասընա սօգուլըրսըն, օրատան սավուշը կիտերիզ, օմա՞զ մը։

—Իչէք կիւզել, պէն շիմտի հիչ պիր չէյ տիւշինմէյէճէք պիր հալտէ իմ. շու հալտէ տէտիկին կիպի եարայըմ.

—Եէտի, վէ նէրտիվէնէրտէն աչաղը էնտիլեր։ Նէճաթի՝ հանըմ էֆ.նին արապասընա գատար կիտիպ կէրի տէօնտիւ, ամմա այագտա տուրմաղա հալի գալմամըշ իտի։ Հիւսէյին էֆ. պիր արապա թմութտու վէ իքիսի պիրլիքտէ պինիպ կիթտիլեր։

* * *

Շու վագաատան թամամ տէօրթ պուչուգ այ սօնրա, Նէճաթի՝ Մէսաժրլի Մարիթիմ գումբանեասը վաբօրլարընտան պերինէն սալօնընտա մասանըն էօնիւնտէ շու մէքթուպը եազըյօր իտի.

«Օ՞ֆ, պէնիմ Հապիպէ Սրտարդէճիկիմ... ամապա շու գարալատըզըմ քէտաղրը՝ սանա կէլմէք իչիւն Իզմիրտէն բօսթախանէյէ վերմէկէ ճէսարէթի իսէպլիէճէ՞ք մկիմ... հէյհա՞թ... գալիպա պունա միմքին տէյիլ ճէսարէթի իտէմէյէճէկիմ. հալ-

պու-քի սանա պու զէվալը գալպիմին պիլմիւնին միհնէթլէրինտէն պահա իթմէյի նէ՞ գատար ճանըմ խթէյօր... արթըգ տիւնեատա պէնիմ իչիւն պունտան պաչգա հիչ պիր թէսէլլի գալսը՞ մը... սէնտէն պաչգա պէնիմ քիմսէյմ վա՞ր մը... եվվէթ, պիր սէն վար սըն, Հապիպէ Սրտարդէճիկիմ. . . ֆագաթ, ա՜հ, պէն նէ՞ եաբայըմ քի, պու ալէմտէ սէնին իչիւն, եալընըզ սէնին իչիւն եաշամագ իսթէտիկիմ հալտէ, եինէ սէնտէն գաչմայա... ուզագ... բէք ուզագ ...քէնտիմի ունութմըրաճագ գատար ուզագ գաչմայա մէճպուր օլըյօրըմ. հայաթըմ սէնսին... մէվճուտիյէթիմ սէնսին... ֆագաթ պէն եինէ սէնտէն ուզագ եաշամայա մահքիմըմ. ա՜հ, նէ՞ օլուրսը, եա Բապպի, նէ՞ օլուրսը, սէնի պիր քերրէճիք, եալընըզ պիր քերրէճիք կէօրիւպ տէ սօնրա այրըլա իտիմ, ֆագաթ միմքի՞ն մի, սէնին եաշատըղըն օ մէմլէքէթտէն... չու պէնիմ սեվկիւլիւ Սիթանպոլըմտան այրըլըր իքէն, հեր չէյի ունութաճաղրմա հիւքմ իտիյօր իտիմ. մէկէր նէ՞ գատար արտանմըշըմ... տահա վարօր եօլա չըգար չըգմագ, պաչընտան կէչէնէր պլութիւն խաթրըմա կէլտի... եա սէ՞ն... եա սէ՞ն... նասը պիր

իչթիյագա... խաթրըմա կէլտին, օ՞ֆ, սանքի պունլարը նէ՞ չիւն եազըյօրըմ... արթըգ սէնին պէնի ունութմագըզընը խթէմէյօ՞ր մըյրմ. օ հալտէ պունլարա նէ՞ լիւզում վար... ֆագաթ նէ՞ պիլէյիմ, իչթէ եազմագտա արզու իտիյօրըմ. սէնին տէօքէճէյին պիր տամլա կէօզ եաչը՝ պէնի թէսէլլի իտէճէք կիպի կէլիյօր... ա՜հ, շու վարօր պէնի սէնտէն նա՞սըլ չարուգ ուզագլաշտրրըյօր. շիմտի կէճէ, հէրքէս տէրին տէրին ուլյույօր. պէն նէ՞ եաբաճաղրմ, եա Բապպի, պէն պու տէրատէն գուրթուլաճա՞գ մըյրմ... օ՞ֆ, պէն իսթէմէմ... պու տէրտիմտէն տէ այրըլմագ իսթէմէմ, շիմտի պէն օրատա օ պիլմէմէյիմ եէրտէ նէ՞ եաբաճաղրմ. պանա պու մէմուրիյէթի թէքլիֆ իթթիքլէրի զէման՝ պիրտէն պիրէ սէվինտիմ.ուզագլաշմագ պէնի թէսէլլի իտէճէք սանը յօրտրմ. հէյհա՞թ... նէ՞ պօշ պիր իւմիտ իմիշ. շիմտի անլայօրըմ. պու այրըլըգ պէնի էօտիւրէճէք. իչթէ պէն պունա բաղըյըմ. եօլէք ... հեր հալտէ պէօյլէ եաշամագտան էյի տէյիլ՝ մի տիր... պէնիմ Հապիպէճիկիմ... Սրտարդէճիկիմ...

(Տէվամ)

ԾԱՄՈՒԼԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՑԻՄԻԶՏԷՆ ՀԱՄԻՏԻՑԻ ՖԷՍԼԷՐԻ

Սայէի Շահանէաէ Սթանպօլտա Ֆէրիքէօյինտէ թէէսիս իթտիկիմիզ «Համիտիյէ» ֆէս ֆապրիգասը մամուլաթը՝ էվրօբա մալլարընտան գաթ գաթ իսթիւն վէ մէթին վէ զարիֆ օլտուղը կիպի, ֆիյաթճա տա էհվէն պուլնտըղը ճիհէթլէ, տախիլի մամուլաթմըզդն բէվանընը թէէմին իթմէք ապրուսրնտա պուլդնան վիւհթէրէմ էհալիմիզի էզհէր ճիհէթ մէնիուն իթմէքտէ տիր. էասէն մագսէտիմիզ միլլի սէրբեստիմզը տախիլէն իսկ իթմէք էճնէպիլէր իհթիյաճտան վարէսթէ գալմագ նօգթալարընա միւնհասրը օլուպ պու էմէլին հուսուլի իսէ էվրօբա մալլարընա հէր վէճհէլէ բիճհանիյէթի պիթթէճրիւպէ սապիթ օլան իշպու մամուլաթը տախիլիյէմիզէ էհալիի քիրամըն լայըգ օլտուղը տէրէճէտէ բաղպէթ պույուրմալարընա միւթէվագգրվի տը. չայանը իթթիհամ պիր ճիհէթ տախի ֆապրիգամըզ՝ վուգուս պուլան սաթրշտան 100տէ Շահնի էգզիմը սասը Շէհրիյարիտէն օլան Հիճազ չըմէնտրֆէրնա, մանէմինունիյէ թէրք իթմիշ օլտուղըմզ կիպի, Տար իւլ Ա-ճէզէյէ 450, վէ Պրուսա Համիտիյէ Սէնայի մէքթէպինէ 150 ատէտ մա բիւսկիւլ ֆէս ինտա իթմէք սուրէթիյլէ տէ իպրաղը համիյէթէ մուվաֆֆագ օլմուշտը։ Իշպու ֆէսլէր եաղմուրտան թէրտէն պօզուլմատըղը կիպի, գալբպ տախի իսթէմէզ՝ ըսլանան ֆէսլէր սթէչէ կէօսթերիմէյէրէք գուրուլտըլմասը իհթիար օլունը։

Զիյրտէ մուհարրէր մահալլէրտէ բիւսկիւսիզ օլտուղը հալտէ մագթու ֆիյաթլարա սահրլմագտա տը.

Իչի թիպէթլի զայէթ գուլլանըլը ֆէս՝ պէհէրի 5 զչ.,

Իչի հասրը զայէթ գուլլանըլը ֆէս պէհէրի 8 զչ.,

Իչի իքի գաթը զայէթ գուլլանըլը ֆէս՝ պէհէրի 10 զչ.,

Իչի սթլասը զայէթ գուլլանըլը ֆէս՝ պէհէրի 13. զչ.։

Մահալը ֆիւրուխթը.— Սթանպօլտա Համիտիյէ ճատտէսինտէ Ֆիւլիւք Իսմալ Բաշա խանը ալթընտա Ն. 17, Տիրէքլէր արասընտա Ն. 71, Ագսէրայտա Եէշիլ Թուլումպա մէյտանընտա Ն. 101, Շէյխիտ Օսման պէյ կազինօսը ճիվարընտա ֆապրիգամըզդ թահթընտա, Պէշիքթաշտա Ճատտէի Բէպիրտ Տօգթ. Գրիսեան էֆէնտի խանէսի թահթընտա վէ Իսկիւտարտա Չարշուի քէպիրտէ 44 նիւմէրօտա վէ Պալտթտա Իսքէլէ ճատտէսինտէ 3 վէ 5 սաթըլմագտա տը։

52—38

ԻԼԱՆԱԹ

Դասթամունի վիլայէթի սահիբինտէ Տիւզէմ գազասընդն Տէյիրմէնկ Ալթը գարիյէսի ճիվարընտա Ճիպալը Էմիրիյէտ թէպասի տէվլէթը Ավկիստէն Բէնկաշզատ Հասան Ֆէհմի էֆ. Թարաֆընտան պիթթէկհարրի զահիրէ չըգարըլան պիր գրֆա պագը մատէնինին հուտուտը՝ չըմալչն Բէմէ Գայա նօգթասընտան պէտ իլէ Գօրու Գայատ թէբէսի պէյնինտէ խաթթը միսթագիմ, վէ չարգէն մէղքիւր թէբէսէն պէտ իլէ Տավուտ Տէտէ Թիւրպէ թէբէսի պէյնինտէ խաթթը միսթագիմ, վէ ճէնուպէն մէղքիւր թէբէսէն պէտ իլէ Գարա Տէրէ իլէ Ուղուր Սուլընը պիրլէշտիկի նօգթա պէյնինտէ խաթթը միսթագիմ, վէ զարպէն մէղքիւր նօգթատան պէտ իլէ մէպտալ հուտուտա օլան Բէմէ Գայա նօգթասը պէյնինտէ խաթթը միսթագիմ իլէ մահտուտ վէ մեսահէի սաթիկիյէսի 323 ճէրիպատէն իպարէթի արաղի տերունինտէ իսմլ օլունաճագ օլան մէղքիւր մատէն 99 սէնէ միւտտէթլէ մումալէյէ էօհտէպինէ իհալէ գըլըսնուճաղընտան, մատէնը մէղքիւր հագգընտա պիր կէօնա իթիրազը օլանչարը Մէտտին Նիզամատէսինին 29 վէ 30նճը մատտէէրի մուճիպինճէ 24 նիսան անէ 318 թարիխինտէն իթիպարէն իբի այ զարֆընտա Տէրսաատէթատ Ջրման վէ Մէտտին վէ Զրաաթ նէզարէթը ճէվիէսինէ վէ մահալինտէ մէրքէզը վիլայէթէ միւրաճաաթ էյլէմէէրի իլան օլունը։

23 Նիսան 318

Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթը հէվիէսինճէ բրօմսլէրէ եաբբէրբրլան բուլլարատան պու քէրրէ 600000 ատէտինին թասը միւդթէզա իտուկկինտէն, նէզարէթը ճէվիէտ մէվճուտ օլան գալբպ վէ նիսմունէյէ կէօրէ, թասը՝ միւնագասայա վագ օլունճաղընտան, մահը ճարինին 29ընճը բաղար էրթէսի կիւնիւ իհայէի եվվէլիյէյի վէ 3 կիւն սօնրա եանի բէնճէշնպէհ կիւնիւ տախի իհալէյի գաթէյէսի իճրա իտիլէճէկկինտէն թալիպ օլանլարըն նէզարէթը մէղքիւրէտ միւպայէթ գօմիսիսօնընա միւրաճաաթ էյլէմէէրի իլան օլունը։

23 Նիսան 318

Դրյմէթը մուխամմէնէսի 10640 զչ։ Խաաքէօյտէ Քիրէմտեճի Ահմէտ Զէյնպի մահալլէսինտէ Խաաքէօյ ճատտէսինտէ 32 նումէրօլը գահվէ տիւքքանը-նին էօնինտէ պուլընան թէբպիէն 266 զրա թէյաթիւմը տէրեատան միւթէհասսուլ մահալին ֆիւրուխթը՝ մէճլիսը իտարէի էվգաֆ գարարը իգթիրասընտան վէ պու կիպի արսաի խալիյէլէրինին 3 այ զարֆընտա 7 ուէֆա իլանը ուսուլը մութթախրզէսի իյճազընտան պուլընմըշ օյտուղընա մէպնի, պէտելը մէղքիւրընը նըսֆը լիրա 100 զրշ.տան նագտէն վէ նըսֆը տիկէրի Խազինէի էվգաֆը Հիմայունա մախսուս սուրէթ վէ ուէրկի իլէ մահսուլէն թէվիյէ օլունմագ իւզրէ ալիբը օլունան 7 իլանին պիրինճիսի օլան նիսանին 15ինճի կիւնիւնտէն մահը մէղքիւրընը 30ընճը կիւնիւնէ գատար թալիպ օլանլարընը՝ զըյմէթը մուխամմէնէսին էօչրիւնէ միւսավի թէէմինաթ ազչէէրինի միւսթասհրպէն մահլիւլաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէէրի իլան օլունը։

7—7

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՄԱՅՈՒՆ

Պէուլէրինին նըսֆը լիրա 100 զչ.տան նագտէն էյֆա վէ նըսֆը տիկէրի Խազինէի էվգաֆը Հիմայունա մախսուս սուրէթ վէ ուէրկի իլէ մահսուպէն թէվիյէ օլունմագ իւզրէ ալիբիլզիբը մահլիւլաթրն ուսուլ վէ նիզամը իգթիզասընտան օլան 4 հաֆթա իլանընտան Շնճի հաֆթասը օլմագ իւզրէ 318 սէնէսի նիսանին 22ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն մահը մէղքիւրը 29ընճը բաղար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար միւզայէտէսի իճրա օլունաճաղընտան, թալիպ օլանլարը՝ գըյմէթը մուխամմէնէսինին էօչրիւնէ միւսավի թէէմին ազչէէրիյէ պէրապէր Մահիւլաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէէրի իլան օլունը։

Գըյմէթը մուխամմէնէսի

..2500.—Ալթը Մէրմէրտէ Սէյտ Էօմէր մահալլէսինտէ Մէյտան սօգաղընտա 81 նումէրօլը թէրպիէն 125 զըրա արասատա մէպնի 4 օտա 1 սուֆա 1 գույու վէ 40 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Իբէեպ։

..17015.— Պէյլերպէյինտէ Զամլըճա ճատտէսինտէ 19 նումէրօլը թէրպիէն 300 զըրա արասատա մէպնի 8 օտա 2 սուֆա 1 գույու 1 խարապ հարէմ՝ վէ տերունինտէ ճարի մաբէզիզի միշթէմիլ պիր պապ քէօշք իլէ պաղչէնին ըռուպ վէ պաղ մահալինին նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ։

..1000.— Էյրի Գաբուտա Ավճը Պէյ մահալլէսինտէ Խանչէրլի Համամ սօգաղընտա 7 նումէրօլը թէրպիէն 40 զըրա արասատա մէպնի պիր պապ չուլտա տիւքքանընը պիւթիւնիւ. հաֆզ Էօմէր։

..3750.. պէտելը միւզայէտէսի 3500.— Պապը ճաֆէրիտէ Ախը Զէլէպի մահալլէսինտէ Լիմոն Իսկէլէսի ճատտէսինտէ 25 նումէրօլը թէրպիէն 75 զըրա արասատա մէպնի ֆէկզինտէ 3 օտա վէ 2 սուֆայը միշթէմիլ վէ չէհրի 380 զչ. քիրալը պիր կէտիք պիր պապ տիւքքանընը 16 հիսսէ իւթիպարէյյա 1 հիսսէսի. Հիւսէյին Ամֆի։

..7500.— Պէշիքթաշտա Դարման Իպրահիմ պէյ մահալլէսինտէ Ծօմա Պաղչէ ճատտէսինտէ 12 վէ 14 նումէրօլը թէրպիէն 38 զըրա արասատա մէպնի 1 օտայը միշթէմիլ վէ չէհրի 260 զչ. քիրալը ախչապ պիր պապ կէօպլէմէճի տիւքքանը կէտիկինին 15 սէհիմ՝ հիսսէսի. Հիւսէյին Ամֆի։

..1300.— Գարակէօմրիւքտէ Գաբապաչ մահալլէսինտէ Ամմուալը սօգաղընտա 30 նումէրօլը թէրպիէն 70 զըրա արասատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 32 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. հաֆզ Մահմուտ։

..2500.. պէտելը միւզայէտէսի 1000.— Էյուպտա Ճեզրի Գասըմ Պէյ մահալլէսինտէ Օթագճըլար ճատտէսինտէ 6 նումէրօլը թէրպիէն 40 զըրա արասատա մէպնի պիր պապ գատայիֆճի տիւքքանը կէտիկինին նըսֆ հիսսէսի. հաճի Հիւսէյին։

..8000.. պէտելը միւզայէտէսի 4000.—Պէյլերպէյինտէ Արապաճըլար սօգաղընտա 11 նումէրօլը թէրպիէն 35 զըրա արասատա մէպնի վէ չէհրի 20 զչ. քիրալը մէտտուտ 2 պապ տիւքքանընը պիւթիւնիւ. Նազիֆ։

..8000.. պէտելը միւզայէտէսի 4000.— Իսկիտարտա Սօլաղ Սինան մահալլէսինտէ Պիւլպիլ Տէրէսի ճատտէսինտէ 164 նումէրօլը թէրպիէն 70 զըրա արասատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 40 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. հաֆզ Էօմէր։

..30000.. պէտելը միւզայէտէսի 20000.— Եէնի Պաղչէտէ Գազասկէր Մէհմէտ Էֆէնտի մահալլէսինտէ Մէհմէտ Էֆէնտի սօգաղընտա 1 նումէրօլը թէրպիէն 300 զըրա արասատա մէպնի 5 պաղչէվան օտասը վէ 2 սուֆա վէ 3 տօյապը գույու վէ 21000 զըրա պաղչէյի վէ 1 սամանլըգ վէ 1 ախըրը միշթէմիլ պիր գըրֆա եօլ կէչէն Պօսթանը տէմէլի մասրուֆ պօսթան կէտիկինին 120 սէհիմ իթիպարը յա ալթմըշ սէհիմի. հաճի Ահմէտ։

..16528½.. պէտելը միւզայէտէսի 10000.— Պէյօղլունտա Հիսսէյին Աղա մահալլէսինտէ Եէնիչէհիր ճատտէսինտէ 91 վէ 93 վէ 95 վէ 97 վէ 99 վէ 101 վէ 103 նումէրօլար իլէ մուրագդամ թէրպիէն 250 զըրա արասատա մէպնի զահրընտա 2 օտա վէ 1 գույու իլէ վէ 750 զըրա արսա միւլքինին 120տէ 33 վէ եարըմ հիսսէնին 1 տիկէր եարըմ հիսսէնին տէ 3տէ 2 գրսմ՝ արը յա տէրունինտէ միսթէգար կէտիկինին իթիպարը մէզքիւր իւզրէ 28 սէհիմը թամմ՝ վէ եարըմ սէհիմինին 3տէ 2 գրսմը. հաֆզ Էօմէր։

..6000.—Ֆաթիհտէ Հօճա Խայրէտտին մահալլէսինտէ Պէյօղլը Պաղչէ օսգաղընտա 18 նումէրօլը թէրպիէն 40 զըրա արասատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 18 զըրա մանթպաս մահալինի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. հաճի Հիւսէյին։

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

—o—

ՀԱՖԹԱԼԸՂ ՍԷՖԵՐԼԷՐ

Անատօլու լիմանլարրյա Պաթում, Նովրօսիսք, Տէրսաատէթ, Իզմիր, Սէլանիք, Շէրա, Բիրէ, Սուտա, Մարսիլեա, Հավր վէ Լօնտրա արասընտա մունթազամ սէյր ու սէֆէրլէր.

Վիւրուտինէ պէքլէնէն վարօրլար

Ալաֆ. մայիսին 8ընճի բէնճէշնպէհ ազչամը «Պուլէտոնիէն» Մարսիլեատան։

Ալաֆ. մայիսին 10ընճը ճումատա էրթէսի կիւնիւ «Բէյ Հօ»՝ Գարատէնիզգէն։

Ալաֆր. մայիսին 12ընճի բազր. էրթէսի կիւնիւ «Օրթէկալ»՝ Մարսիլեատան։

Հարէքէթ խտէճէք վարօրլար

Ալաֆր. մայիսին 9ընճը ճումատա կիւնիւ ագշամ ալաֆր. սաաթ 4տէ գարթան Պարէթին սիւվար օլտուղը «Գալէտոնիէն» վարօրը՝ Զանագգալէ, Իզմիր, Վարնա, Պէյրութ, Լարնագա, Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Լաթաքիա, Թարապլուս վէ Պէյրութա։

Ալաֆր. մայիսին 10ընճը ճումատա էրթէսի կիւնի ագշամ ալաֆր. սաաթ 4տէ գարթան Օլիվիէնին սիւվար օլտուղը «Բէյ Հօ» վարօրը՝ Զանագգալէ, Սէլանիք, Շէրա, Բիրէ, Սուտա, Մարսիլեա, Հավր վէ Լօնտրա։

Ալաֆրմայիս. ին 12ընճի բազար էրթէսի կիւնիւ ագշամ ալաֆ. սաաթ 4տէ գարթան Բօհէնին սիւվար օլտուղը «Օրթէկալ» վարօրը՝ Սամսօն, Թրապիզօն, Պաթում վէ Նովրօսիսք։

Գումրանեա՝ ազորուտան ազորոյա Բարիզ վէ Բարի-Լիօն-Մէտիթէռանէ չըմէնտրֆէրինին էն իյէք սթասիօնդարը

Իչինն տ ախի պիլէթ վէրէպիլէր։

Բարիզ իչին վերիլէն պիլէթլէրին ֆիյաթլարը պէրվէլէճը աթի տիր.

Պէօյիւք ըսսթարլա Ենճի մէվգը 320 ֆր.

Շնճի մէվգը վարօր վէ Ենճի մէվգը չըմենտրֆէր 242 »

Զինճի մէվգը վարօր վէ 2ճի մէվգը չըմենտրֆէր 230 »

Սիւք վարօրլարը յա եալընդ Ենճի մէվգը 245 »

Տահա միւքէմմէլ մալիւմաթ վէ թաֆսիլաթ ալմագ իսթէյէնլէր՝ Գալաթասա Մօսմանէաէ Սիրէ Ֆրանսէզտէ մէրքէզ աճէնթէլիկինէ միւրաճաաթ իսթիւրլեր։

ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ—ԳՕՆԵԱ ԽԱԹԹԸ

222 նումէրօ էշտա վէ եօլճու գաթարը		ՀԱՐԷՔԷԹ ժամ.	ՀԱՐԷՔԷԹ ր.
Էսկի-Շէհիր	հարք.	10	25 սպհ.
Քէօքճէ-Գրօրգ	»	11	07
Սապաճնճի-Բունար	»	12	05
Ալասնա	»	12	59
Զէօքիւրլեր	»	1	41
Տէօյլը	»	2	37
Իհսանիյէ	»	3	06
Համամ	»	3	30
Ղազլըկէօյ-Համամը	»	3	44
Աֆիոն-Գարահիսար	»	4	31
Պէյիւք-Զօպանլար	»	5	11
Զայ	»	6	06
Իսհաքլը	»	6	51
Եասիան	»	7	15
Ագ-Շէհիր	»	7	46
Ազարի քէօյ	»	8	18
Զավուշճը քէօյ	»	9	
Ըսկրն	»	9	38
Գաբրն-Խանը	»	10	25
Սէրայ-Իսի	»	11	20
Մէյսան	»	11	52
Բունար-Պաշը	»	12	52
Գօնեա	միվ.	1	30 սպհ.

221 նումէրօ էշտա վէ եօլճու գաթարը		ՀԱՐԷՔԷԹ ժամ.	ՀԱՐԷՔԷԹ ր.
Գօնեա	հարք.	1	10 սպհ.
Բունար-Պաշը	»	11	12
Մէյսան	»	12	17
Սէրայ-Իսի	»	12	57
Գաբրն-Խանը	»	1	39
Ըսկրն	»	2	33
Զավուշճը քէօյ	»	3	05
Ազարի քէօյ	»	3	43
Ագ-Շէհիր	»	4	23
Եասիան	»	4	45
Իսհաքլը	»	5	10
Զայ	»	6	03
Պէյիւք-Զօպանլար	»	6	50
Աֆիոն-Գարահիսար	»	7	43
Ղազլըկէօյ-Համամը	»	8	14
Համամ	»	8	23
Իսհանիյէ	»	8	50
Տէօյլը	»	9	35
Զէօքիւրլեր	»	10	23
Ալասնա	»	11	07
Սապաճնճի-Բունար	»	12	03
Քէօքճէ-Գրօրգ	»	12	45
Էսկի-Շէհիր	միվ.	1	25 զչ

ՀԱՄԻՏԻՑԷ—ԱՏԱ. ԲԱԶԱՐ ԽԱԹԹԸ

Էշտա վէ եօլճու գարարը Նո. 425		ԺԱՄ.	ՊԱՀ.
Ատա Բազար	հար.	4 35	սպհ.
Համիտիյէ	միվ.	4 17	»

Էշտա վէ եօլճու գարարը Նո. 426		ԺԱՄ.	ՊԱՀ.
Համիտիյէ	հար.	5 56	զչ.
Ատա Բազար	միվ.	6 14	»

ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ—ԷՆԳԱՐԷ ԽԱԹԹԸ

ՀԱՐԷՔԷԹ Էշտա վէ եօլճու գարարը Նո. 122		ԺԱՄ.	ՊԱՀ.
Էսկիշէհիր	հար.	12	Սպհ.
Աղա Բունարը		12 44	
Ալի քէօյ		1 24	
Գեյլիք Ախար		2 04	
Սարը քէօյ		3 09	
Գիլէք		3 58	
Սգութլար		4 35	
Գեյլիք Գեօրբիս		5 09	
Բալաթլը		6 03	
Մալլի քէօյ		7 21	
Աքճան քէօյ		8 15	
Էնգարե	միվ.	9	Ամբ

ԱՎՏԷՔ Էշտա վէ եօլճու գարարը Նո. 121		ԺԱՄ.	ՊԱՀ.
Էնգարե	հար.	1	Սպհ
Սրճան քէօյ		1 47	
Մալլի քէօյ		2 49	
Բալաթլը		4 16	
Գեյլիք Գեօրբիս		5	
Սգութլար		5 27	
Գիլէք		6 04	
Սարը քէօյ		7 01	
Գեյլիք Ախար		7 58	
Ալի քէօյ		8 46	
Աղա Բունարը		9 18	
Էսկիշէհիր	միվ.	10	Ամբ

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԻ

Իշպու 1902 սէնէսի Փեբր.ըն 16ընճը ճումատա էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն ամէտչիւտ իտէճէք պիւճիմիզ գաթարարըն վագթ ու հարէքէթլէրի.

ԱԶԻՄԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ.	34	2	4	6	30	8	10
ՍԹԱՍԻՕՆ	Էշտա վէ եօլճը	եօլճը	եօլճը	եօլճը	Էշտա վէ եօլճը	եօլճը	եօլճը
	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Աքշ.	Աքշ.	
Քէօբրիւճէն	12 10	2	3 35	5 45	8 07	10 30	11 30
Հայատար Բաշա միվ.	12 45	2 25	4	6 10	8 32	10 55	11 55
Հար.	1 12	2 35	4 10	6 26	8 47	11 05	12 05
Գէզել Թօբրաղ	— —	2 41	4 16	6 32	8 58	11 11	12 11
Ֆէն. քեօշէօր	1 23	2 44	4 19	6 35	9 03	11 14	12 14
Կէօզ Թէպէ	— —	2 48	4 23	6 39	9 10	11 18	12 18
Էրէն քեօյ միվ.	1 34	2 53	4 26	6 44	9 15	11 24	12 24
Պօսթանաճը	1 42	2 59	4 34	6 50	9 25	11 30	12 30
Մալթեպէ	1 54	3 08	4 42	6 58	9 38	11 38	12 38
Գարթալ	2 03	3 18	4 52	7 08	9 54	11 48	12 48
Բէնաւէ միվ.	2 18	3 25	4 59	7 15	10 05	11 55	12 55
Հար.	2 28				10 16		
Քօռալա	2 50				10 41		
Կեյզիվլէ	3 11				11 06		
Ցէլ Իսկէլէօր	3 33				11 28		
Քասվէլանճէլ	3 43				11 39		
Հէրէքէ	4 01				12		
Եարբաճա	4 21				12 20		
Թիւթ. Զէֆթիլիք	4 34				12 33		
Ցէրինճէ	4 40				12 47		
Իզմիտ միվ.	4 53				1		
Հար.	5 18						
Պեօյիւք Ցէրգէնա	5 53						
Սապանճա	6 20						
Համիտիյէ	6 46						
Կէյվէ	7 36						
Ագ Հիսար	8 01						
Մէճէճէ	8 37						
Լէֆքէ	9 06						
Վէզիր-Խան	9 43						
Պիլէճիք միվ.	10 24						
Հար.	10 34						
Գարաքեոյ	11 46						
Պօզիւք	12 29						
Ին Էօնիւ	1 17						
Զուգուրլը Չիտար	1 45						
Եոսքիւհէր միվ.	2 28						
	Աքշամ.						

ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԻ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ.	1	3	5	31	7	9	11	33
ՍԹԱՍԻՕՆ	եօլճը	եօլճը	եօլճը	Էշտա վէ եօլճը	եօլճը	եօլճը	եօլճը	Էշտա վէ եօլճը
								Սպհ.
Էսկիշեհիր հար.								11
Զուգուրլը Չիտար								11 39
Ին Էօնիւ								12 13
Պօզիւք								12 47
Դարաքեշ								1 21
Պիլէճիք								2 11
Վէզիր-Խան								2 21
Լէֆքէ								2 48
Մէճէճէ								3 37
Աֆ Հիսար								4 13
Կէյվէ								4 40
Համիտիյէ								5 05
Սապանճա								6 01
Պէյօղլու Ցէրգէնա								6 19
Իզմիտ միվ.								6 47
Հար.				Սպհ.				7 24
Ցէրինճէ				11 40				7 44
Թիւթ. Զէֆթիլիք				11 58				7 59
Սարբաճա				12 09				8 1
Հէրէքէ				12 21				8 22
Քասվէլանճէլ				12 50				8 38
Ցէլ Իսկէլէօր				1 01				8 58
Կեյզիվլէ				1 15				9 08
Քօռալա				1 46				9 35
Բէնաւէ միվ.				2 07				9 56
Հար.				2 27				10 15
Գարբալ	Սպհ. 12 11	Սպհ. 12 43	Սպհ. 1 36	2 42	Սպհ. 5 21	Աքշ. 7 35	Աքշ. 9 16	10 30
Մալթեպէ	12 19	12 51	1 44	2 54	5 29	7 45	9 26	10 43
Պօսթանաճը	12 29	1 01	1 55	3 09	5 39	7 57	9 39	11
Էրէն քեօյ	12 37	1 09	2 03	3 22	5 47	8 07	9 49	11 14
Կէօզ Թէպէ	12 44	1 16	2 10	3 35	5 54	8 14	9 57	11 21
Ֆէն. քեօշէօր	12 48	1 20	2 14	3 39	5 58	8 19	10 02	— —
Գէզել Թօբրաղ	12 52	1 25	2 18	3 45	6 02	8 24	10 07	11 38
Հայատար-Բաշա միվ.	12 55	1 28	2 21	3 49	6 05	8 28	10 11	— —
Հար.	1	1 33	2 26	3 57	6 10	8 34	10 17	11 47
Քէօբրիւճէ միվ.	1 08	1 41	2 34	4 15	6 20	8 42	10 25	12 05
	1 33	2 06	2 59	4 40	6 45	9 07	10 50	12 30
								Աքշ.

---

522 վէ 525 նումէրօլը ազորու Ֆէնէրբէ կիտէն գաթարարատան մասատա տիկէր 524 վէ 523 նում բօլը գաթարլար Ֆէնէր Քէօշէսինտէ ագթարմա իտէրլէր։

ՖԷՆԷՐ ՊԱՂՉԷՍԻՆԻՆ

ԲԱԶԱՐ ՎԷ ՃՈՒՄԱ ՍԷՖԵՐԼԷՐԻ

ՀԱՐԷՔԷԹ		գարար նումէրօրը 522	524
		Աշ.	Աքշ.
Քէօբրիւճէն	հար.	6 10	7 45
Հայատար-Բաշա	հար.	6 45	8 27
Գէզել Թօբրաղ	հար.	6 51	8 36
Ֆէնէր քեօշէօր	հար.	6 55	8 42
Ֆէնէր-Պաղչէ	միվ.	7 02	8 49

ԱՎՏԷՔ		գարար նումէրօրը 523	525
		Աքշ.	Աքշ.
Ֆէնէր-Պաղչէ	հար.	7 55	10 23
Ֆէնէր Քէօշէօր	հար.	8 05	10 32
Գէզել Թօբրաղ	հար.	8 08	10 35
Հայատար-Բաշա	հար.	8 21	11 15
Քէօբրիւճէ	միվ.	8 46	11 40

ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ—ԴՕՆԵԱ ԽԱԹԹԸ

222 նումէրօ էշտա վէ եօլճու գաթարը		ԺԱՄ.	ՊԱՀ.
Էսկի-Շէհիր	հարք.	10	25 սպհ.
Քէօքճէ-Գրօրգ	»	11	07
Սապանճի-Բունար	»	12	05
Ալասնա	»	12	59
Զէօքիւրլեր	»	1	41
Տէօյլը	»	2	37
Իհսանիյէ	»	3	06
Համամ	»	3	30
Ղազլըկէօյ-Համամը	»	3	44
Աֆիոն-Գարահիսար	»	4	31
Պէյիւք-Զօպանլար	»	5	11
Զայ	»	6	06
Իսհաքլը	»	6	51
Եասիան	»	7	15
Ագ-Շէհիր	»	7	46
Ազարի քէօյ	»	8	18
Զավուշճը քէօյ	»	9	
Ըսկրն	»	9	38
Գաբրն-Խանը	»	10	25
Սէրայ-Իսի	»	11	20
Մէյսան	»	11	52
Բունար-Պաշը	»	12	52
Գօնեա	միվ.	1	30 սպհ.

221 նումէրօ էշտա վէ եօլճու գաթարը		ԺԱՄ.	ՊԱՀ.
Գօնեա	հարք.	1	10 սպհ.
Բունար-Պաշը	»	11	12
Մէյսան	»	12	17
Սէրայ-Իսի	»	12	57
Գաբրն-Խանը	»	1	39
Ըսկրն	»	2	33
Զավուշճը քէօյ	»	3	05
Ազարի քէօյ	»	3	43
Ագ-Շէհիր	»	4	23
Եասիան	»	4	45
Իսհաքլը	»	5	10
Զայ	»	6	03
Պէյիւք-Զօպանլար	»	6	50
Աֆիոն-Գարահիսար	»	7	43
Ղազլըկէօյ-Համամը	»	8	14
Համամ	»	8	23
Իսհանիյէ	»	8	50
Տէօյլը	»	9	35
Զէօքիւրլեր	»	10	23
Ալասնա	»	11	07
Սապանճի-Բունար	»	12	03
Քէօքճէ-Գրօրգ	»	12	45
Էսկի-Շէհիր	միվ.	1	25 զչ